

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 5 (736).

LÖRDAGEN DEN 2 FEBRUARI 1901.

14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 6:— IDUNS PRAKTUPLAGA » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
---	--	--	--	---

GREFVEN OCH GREFVINNAN ALBERT EHRENSVÄRD I DERAS HEM PÅ TOSTERUP.
EFTER FOTOGRAFI FÖR IDUN AF HOFFOTOGRAFEN MARCUS, YSTAD.

FAMILJEN EHRENSVÄRD PÅ TOSTERUP.

EN INOM VÅRT lands parlamenta-
riska och merkantila lif på sin
tid mycket ingripande personlig-
het, greve Albert Ehrensvärd,
fyllde nyligen 80 år. Den betydelsefulla
dagen firades å det gamla fädernegodset
Tosterup i Skåne, hvarest den vördnads-

värde ädlingen och hans maka tillbringa
sitt lif i lugn tillbakadragenhet.

Greve Albert Ehrensvärd, som föddes
1821 och är sonson af Carl Aug. Ehren-
svärd samt dotterson af Carl Johan Ad-
lercreutz, ägnade sig redan vid 20 års ål-
der, efter afslutade akademiska studier,
åt den diplomatiska banan.

Sålunda verkade han i tretton år i ut-
rikesdepartementet, under hvilken tid han
fick sig anförtrodda flere viktiga uppdrag,

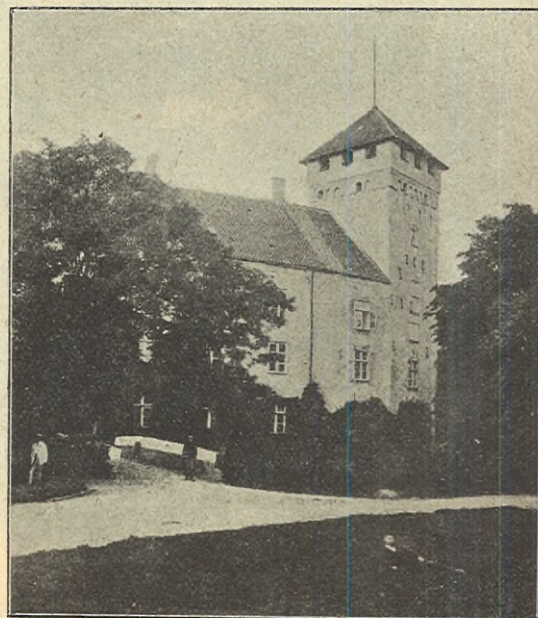
som han utförde med en för hans diplo-
matiska förmåga meriterande skicklighet.
År 1855 efterträdde han friherre Mander-
ström som kabinettssekreterare.

Men ämbetsmannavärfven undanskötos
för en tid af andra intressen, då greve
E. år 1860 blef ägare af det stora herre-
sätet Tosterup i Kristianstads län. Höjan-
det af jordbruket samt en mängd kommu-
nala förtroendeuppdrag sysselsatte honom
därstädes under en tidsperiod af fem år.

Staten hade emellertid ånyo behof af
hans dugande personlighet, och i maj 1864
utnämndes han till landshöfding i Göte-
borgs och Bohus' län. Nu öppnade sig nya
verksamhetsområden för honom, uppgifter
af den mest vidtomfattande art, såsom ut-
vecklingen af länets hufvudnäringar: jord-
bruket och fiskeriet, hvarjämte han var
en outtröttlig och framgångsrik föresprä-
kare hos den göteborgska affärsvärldens
magnater, då det gällde att med ekono-
miskt understöd främja konstnärliga och
vetenskapliga angelägenheter.

Det parlamentariska lifvet hade tidigt
utöfvat sin dragningskraft på greve E.,
och begagnande sig af sina medfödda
ståndsprivilegier, tog han från och med
1847 del i ridderskapets och adelns för-
handlingar.

Efter det nya representationsskicket
genomförande blef han ledamot af riks-
dagens första kammare — en plats, som
han bibehöll till och med 1890, då han

TOSTERUP.

drog sig fullständigt tillbaka till privatlivet.

Under sin riksdagsperiod ägnade han sig med särskildt intresse åt undervisningsfrågor; utpräglad försvarsvän, ifrade han äfven varmt för alla förslag, som inneburo ett verkligt stärkande af landets försvarskrafter.

Efter avslutningen af 1885 års riksdag inkallades greve E. i konseljen för att efterträda friherre Hochschild på utrikesministerposten, hvilket ämbete han innehade till år 1889, då han på grund af sin höga ålder nedlade befattningen.

Det är en vacker lefnadsbana, på hvilken greve E. nu i sin ålders vinter kan blicka tillbaka med tillfredsställelse, en bana, där vägmärkena heta ärlig pliktuppfyllelse, oförtröttad kamp i sanningens och upplysningens tjänst, oegennyttja, redbarhet och först och sist en varm entusiasm för allt, som kunnat främja fosterlandets andliga och materiella växt.

Greve Ehrensvärd ingick 1852 äktenskap med fröken Ingeborg Vogt, norska till börd och dåvarande hoffröken hos änkedrottning Josephina. Sju barn äro frukten af detta äktenskap, nämligen fyra söner och tre döttrar. En af de sistnämnda är gift med greve L. Douglas, hvilken sex år efter greve E:s afgang ur konungens råd öfvertog utrikesministerportföljen.

Det åldriga paret vistas nu, som sagdt, i lugn tillbakadragenhet å det skånska herresätet Tosterup, som, omgifvet af djupa vattengravvar och präktiga parker, höjer sina tinnar öfver slätten, helt nära syd-Skånes kust.

Tosterups äldste kände ägare säges hafva varit en Axel Eskilssen, hvilken lefde omkring 1330. Efter att under de närmast följande seklernas lopp hafva tillhört olika släkter, inköptes det 1783 af generallöjtnanten greve J. Sparre, hvilken dotter var gift med den år 1800 aflidne krigaren, konstfilosofen och artisten Carl August Ehrensvärd. År 1860 ärfdes godset af den nuvarande ägaren.

Våra bilder från det adliga hemmet äro

GREFVE POSSE LYCKÖNSKAR GREFVE EHRENSVÄRD PÅ 80-ÅRS-DAGEN. FOTO FÖR IDUN AF S. M. MARCUS.

på greve E:s nyss passerade födelsedag tagna för Iduns räkning af hoffotografen S. M. Marcus i Ystad.

Bland gratulanterna, som på högtidsdagen befunno sig inom Tosterups murar, märktes äfven greve A. F:son Posse.

En af våra bilder har därigenom förlänats ett alldeles särskildt intresse, enär densamma återger det ögonblick, då greve Posse, den forne statsministern, lyckönskar sin vän, den forne utrikesministern, till de så lyckligt uppnådda 80 lefnads-åren.

Det är bilden af två det offentliga lifvets män, som offrat sina bästa krafter i fosterlandets tjänst, och till hvilka det släkte, som nu går att bygga vidare, där desse slutat, kan se upp med vördnad och tillgifvenhet.

SKIDFÄRD.

I.

SE, HVILKEN skimrande blomsterprakt
Spirat fram på vårt fönster,
Djårt sig tecknat i guld och hvitt
underbaraste mönster.

Kom, du min blonda hjärtanskär,
Bind på foten din skida,
Fram öfver skaren, som lätt oss bär,
Vi in i skogen glida.

Där är det skimrande, snövit helg,
Sol, mellan furustammar,
Sol, som i skinande, frostklar luft
Ned öfver berget flamar.

Kom, innan guldets dör på gren,
Dör för skuggor tunga,
Kom, låt oss samla, förr'n sol går ned,
Solsken i hjärtan ungal

Räck mig nu käckt din mjuka hand,
Ned för branten vi susa,
Se, diamanterna lossna från gren,
Fastna i lockar ljusa.

Blixtrande blått ett skimmer far
Mot mig från ögon kära,
Kan jag väl motstå den lockande lust
Att kyssa de kinder skära?

Bind mig en krans af glitter
och snö,
Skänk mig den som minne,
Snön, den smälter i vårens tö,
Glittret blir kvar i sinne.

II.

Där berget sig reser mot sju-
milaskogen
Ligger en fjällby gammal och
grå,
Röken från stugorna stiger i
luften,
Ringlar mot himlen sig lätt och
blå.

Dit, öfver myrarnes hvita täcke,
Fram öfver tjärn och granklädd
mo
Glida vi raskt, medan tankarna vaggas
In uti drömmande, glädlig ro.

Fönsterna glimma i solnedgången,
Lysa som eld mot blåhvita snön,
Dagen i klarhet bak berget sjunker,
Dagen, som varit så frisk och skön.

Hundskall oss hälsar, och bjällror klinga
Gladt emot oss från skogens värld;
Far med sin yxa från arbetet kommer,
Mor kokar kaffe vid flammande härd.

Muntra och varma af uppförsbacken
Träda vi in uti vänligt tjäll,
Där vi vid tjarvedsbrasan oss glömma,
Tills det därute mörknar mot kväll.

III.

Nu knarrar snön under foten
Och kölden växer med hast.
För färden hem, du kära,
Jag binder din skida fast.

Se, öfver de mörka toppar
En irrande, sällsam dans!
Vi lysas fram genom skogen
Af norrsken och stjärneglans.

Och nymånens skära blinkar
Emot oss, min unga brud,
Högt öfver oss föll en stjärna,
Ett strålande lyckobud.

Ha vi ej vår rikaste lycka
Inom oss i denna stund?
Den växer med starka rötter
Från hjärtats djupaste grund.

Hur skall jag nog kunna tacka
Dig, allrakärestan min,
För våren, som i mitt hjärta
Drog med din kärlek in!

FINN.

KVINNOR SOM LÄKARE.

KVINNORS KOMPETENS som läkare borde, tyckes det, ej sättas i tvifvel i våra dagar, då den kvinnliga energien och intelligensen gång på gång göra sig framgångsrikt gällande inom de mest skilda och maktpåliggande arbetsområden. Ett dylikt tvifvelsmål har emellertid nyligen framkastats från sjelfva medicinalstyrelsen med anledning af att en kvinnlig medicine licentiat, fröken Alma Sundqvist, uppställt sig som sökande till den i denna månad ledigblifna underläkarebefattningen vid Stockholms stads och läns kurhus.

Medicinalstyrelsen anser den sökande böra anses inkompetent till sagda befattning endast därför, att i en skrivelse från k. m:t till sundhetskollegium den 3 juni 1870 angående rättighet för kvinna till läkareyrkets utövande uttalas några betänkligheter i allmänhet mot anställande af kvinnliga läkare.

Fröken S. har nu besvärat sig öfver denna inkompetensförklaring, stödande sig på ett intyg från prof. E. Welander, som själf under lång tid varit dels underläkare, dels t. f. öfverläkare vid Stockholms stads och läns kurhus. På grund af de erfarenheter han därunder

Mot vår hälsas fiender, bakterierna, är enligt framstående läkares officiella intyg F. PAULI'S AZYMOL det bästa vapnet. Till dagligt bruk för mennens och tändernas vård, mot smitta, för sårbehandling, ekzem, reformar, finnar, hudrodnader m. m. London 1899 erhöi F. Pauli's Azymol guldmedalj såsom det förnämsta antisepticum.

Till hudens förskönan-
de och vård är F. PAULI'S BALSAM-TVÅL den bästa och angenämaste. Prisbelönt London, Chicago, Paris. Stockholm 1897 erhöi F. Pauli's Balsamtvål högsta utmärkelsen och guldmedalj.

gjort, förklarar han, att från rent medicinsk synpunkt intet skäl kan åberopas, hvarför ej en leg. kvinnlig läkare likaväl som en manlig kan anställas som underläkare vid sjukhuset.

Professor W. avslutar sitt intyg med följande ord:

»Det synes mig därför ej riktigt att a priori anse en kvinnlig läkare, endast på den grund att hon är kvinna, olämplig att erhålla denna underläkarebefattning vid Stockholms stads- och läns kurhus».

I »SVENSKA PAVILJONGEN». NÅGRA UTSTÄLLNINGSMINNEN AF GABRIELLE RINGERTZ.

FORTS. OCH SLUT.

HELA LÅNGA RADEN af kongresser ringlade sig äfven som en röd tråd genom min verksamhet, och mången svensk kongressledamot har gjort mig den äran och det nöjet att vid mitt skrifbord uppläsa och fullborda föredrag, hvars franska möjligen behöfde någon lätt retouchering. Det är nämligen att märka, att de svenska deltagarna i sommarens kongresser voro de, som af alla nationer mest lagt an på artigheten att hålla sina föredrag på det lands språk, där kongressen hölls. — Tvärs öfver Seinen låg Palais des congrès, och ehuru bunden vid min plats i paviljongen, har jag intensivare, än man kan ana, följt med många intressanta debatter på andra sidan Almabron.

Då vårt förträffliga arbete »la Suède» utkom, drog jag en lättadens suck, ty det besvarade ju på ett så ypperligt sätt alla de politiska, nationalekonomiska, pedagogiska frågor, hvilka jag medger dittills gjort mig stort hufvudbry.

För att icke trötta mina läsarinnor vill jag med några få ord kategoriskt förutmäla, hvilka ämnen de flesta förfrågningar gällt.

Journalistiken har varit rikligast representerad, därefter all pedagogik, då äfven innefattande vår gymnastik, hvilken naturligtvis väckt stort intresse.

Likaså har jag ofta fått besvara förfrågningar angående kvinnofrågan i mitt hemland.

Det har äfven ibland händt, att af en eller annan anledning politiske män älskvärdt inledt de intressantaste samtal med mig, där naturligtvis jag varit den ifrigt lyssnande parten.

Allt hvad som kan sättas under rubriken nationalekonomi har lifligast väckt mitt intresse, och ehuru jag hittills undvikit att utsätta namn på alla de intressanta personligheter, jag kommit i beröring med, vill jag dock här nämna ett, en ytterst intelligent och framstående dam, m:me Sophie Davydoff, hvilken var utsänd från Ryssland af le ministre de l'Instruction publique för att å utställningen studera olika länders sätt att omhändertaga hemslöjdens sättande i system. Ryssland, där just hemslöjdens höjande skulle kunna framkalla lindring och hjälp i den stora nöden, är nämligen ett bland de mest vanlottade länder i fråga om ordnad hemslöjd.

M:me Davydoff fann snart, att hon af Sverige kunde draga de för hennes eget land viktigaste lärdomarna. Hon satte sig därför grundligt in i allt, hvad som rörde våra hushållningssällskap och det sätt, hvar-

på staten understödjer deras mångfaldiga sträfvan den att höja de olika länens inre framåtskridande. Som vi veta, sträcka sig hushållningssällskapens intresse äfven till hemslöjden i vårt land, hvilket ju bevisas därigenom att Skånes, Blekinges, Östergötlands och Kopparbergs läns hushållningssällskap ordnat de utställningar af hemslöjd, vi haft i vår paviljong. En svensk professor i juridik, af hvilken jag inhämtade upplysningar för att kunna sätta m:me Davydoff in i denna fråga, sade mig, att det icke vore första gången Ryssland toge svenska förhållanden till förebild vid omorganisationer. Så har detta land i sitt »Semstvo» redan efterbildat vårt landsting.

Äfven Irland, för hvilket hemslöjdens höjande spelar en ofantligt stor roll, har hos oss på utställningen hämtat en god del nya idéer och lärdomar.

De båda nyss nämnda ländernas sträfvan i fråga om hemslöjd förestafvas hufvudsakligast af national-ekonomiska skäl och icke af pedagogiska, hvilka ju hos oss spela hufvudrollen.

Flere föreläsare vid »les Universités populaires» i Paris (ungefär motsvarande våra arbetareinstitut) ha för innevarande vinters föreläsningar i geografi inhämtat upplysningar om vårt land. En af dem har till och med planerat en hel serie af dylika föreläsningar och utbedt sig fotografier och andra åskådningsmateriel.

Vid tal om föreläsningar erinrar jag mig äfven att »the american lecture association» sändt en medlem till vår paviljong i ändamål att samla materiel till dylika föreläsningar.

Kanske vore här den lämpliga platsen att nämna några ord om en institution, hvilken troligen redan är känd för mina läsarinnor, och som haft sin mycket intressanta verksamhet å världsutställningen, nämligen »l'Ecole internationale de l'Exposition de 1900» under ledning af le vicomte de Gourcuff. Denna skola eller serie af föreläsningar hade sitt säte i le Palais des Congrès och bestod af en fransk och en utländsk section, hvilka båda på själfva utställningen, å plats där åskådningsmateriel rikligast fanns, dagligen höllo föreläsningar om de mest skilda och intressanta ämnen.

I hvar och en af de utländska paviljongerna hölls ett dylikt föredrag; så äfven hos oss.

Séancen inleddes af några vackra sånger, föredragna af fröken Emma Holmstrand på svenska och norska. Härefter höll mr Marc Legrand, en framstående journalist och författare, ett föredrag öfver svensk litteratur, hvilket dock till följd af den knappa tiden inskränktes till uppläsandet af några dikter af vår konung, af Levertin m. fl. och som voro öfversatta af föreläsaren själf. Det hela afslöts med ett litet causerie af under-teknad, hvilken försökte med få ord förklara vår paviljong och dess diverse utställningar.

Bland de personer, hvilka öfveroro denna séance, fanns en man, hvars ståtliga gestalt och orientaliska utseende tilldrog sig allas blickar.

Detta var mr Emile Soldi Colbert de Beaulieu, så som han efter föreläsningens slut själf presenterade sig. Han var till yrket skulptör, men en allt öfvervinnande kärlek till studier af symbolismen i ornamentik har gjort af honom en fornforskare och en ideelt anlagd vetenskapsman och författare.

Han har af franska staten för flere år tillbaka varit sänd på studieresa till Sverige, och han talar liksom alla de, hvilka varit våra gäster, med hänförelse om sitt mottagande, om vår monarks godhet och snillrikhet och om vårt lands skönhet.

Han bär med stolthet vår Nordstjärneorden.

Denne man erbjöd sig nu att för intresserade i svenska paviljongen hålla ett föredrag om symbolismen i de svenska allmogeväfnadernas mönster, bland hvilka han funnit många, hvilkas ursprung han härledde ända till soldyrkans tid.

Jag behöfver icke säga er, mina ärade läsarinnor, att hans förslag mottogs med entusiasm, och att hans föredrag var ytterst intressant, liksom äfven det rikhaltiga åskådningsmateriel, han haft godheten medföra till jämförelse med våra svenska alster.

Det präktiga antika guldkors, som pryddes mor Cillufs bröst, fick sig ett särskildt kapitel, och mor Cilluf själf, iklädd sin dräkt, förevisades och beskådades.

Sedan den dagen var mr Soldi de Beaulieu en kär gäst i vår paviljong, där han under sina studier öfvermålade många ting, hvilka här skulle bli för vidlyftiga att berätta.

A propos kära gäster måste jag för eder också presentera en annan sådan — ett stort original, en gammal professor i hebreiska, hvilken aldrig visade sig, utan att ha hela bröstet behängdt med ordnar och medaljer. Dessa hade han under sitt långa lif skördat på ärans fält. Han var nämligen chef för »le société de sauvetage». Men bland dessa medaljer och ordnar af skilda slag och storlek fanns där en, som syntes mig så ovanligt välkänd, då jag första gången gjorde bekantskap med den lille mannen.

På det visitkort han räckte mig stod att läsa: Arnold Rogier, Chevalier de l'ordre de Gustave Wasa. Och efter närmare bekantskap förundrade det mig, att han aldrig gifvit mig ett annat kort, på hvilket stod tillagdt: »humble et chaleureux ami du roi Oscar II», ty det var den sats, hvilken ständigt återkom i hans konversation. Hur otaliga gånger han för mig berättat om sitt sammanträffande med och sin audiens hos vår konung, kan jag icke säga er. — Hvar dag under vår monarks sjukdom kom den lille mannen för att af mig erhålla »le bulletin», hvilken han tydligen trodde sändes mig telegrafiskt hvar morgon för att lugna hans oro.

Om det berott på honom, skulle vårt läsrums väggar varit behängda med af honom fabricerade adresser till konungen, prydda med verser och »hommages respectueux» i stället för de vackra fotografier och den stora väggkarta öfver Sverige, hvilken Norstedt & Söner välvilligt ställt till vår disposition.

Här ledes jag ofrivilligt in på ett annat kapitel, på det om alla de otaliga turister, hvilka tyvärr icke i vår paviljong kunnat erhålla så rikhaltiga, så uttömmande upplysningar, som det borde varit med vår patriotism öfverensstämmande att hålla dem till buds. Hur annorlunda hade icke vårt broderland Norge i sin paviljong genom sin vackra utställning frestat utlänningen till än tätare och lättare turistfärder, och hvilken oerhörd nytta kunde ej ha blifvit gjord i sommar för Sverige såsom turistland, om de, hvilka stå i spetsen för den rörelsen här hemma, velat inse detta! Ja, nog härom! Detta kapitel

HULTMANS CACAO

har brutit väg för den svenska Cacaofabrikationen.

Dess absoluta renhet garanteras, men förbrukare däraf uppmanas enträget att vid köp noga tillse, att de verkligen erhålla Hultmans Cacao och icke billigare upplandade och förfälskade cacaoarter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta utgifvas för Hultmans Cacao.

Partiförsäljning: **Hultmans Fabrikers Filial, Riddargatan 10, Stockholm.**

FRÅN PRINSEN OCH PRINSESSAN BERNADOTTES VISTELSE I HÅLLAND,

den utomordentligt fagra Jämtlandsbyn, bringa vi här några täcka bilder, tagna af fotografen Waagsböe i Hjerpen. Själftva totalvyn ter sig i sommarskrud — och äfven sommartiden älskar den populära furstefamiljen att någon tid vistas häruppe — men de öfriga bilderna förskrifva sig från det senaste besöket nu i januari. Å bild 2 se vi lilla Elsa Bernadotte på skidor, bild 3 återger hela syskonskaran, Maria, Carl, Sophie, Elsa och Folke, samlade kring sin snögubbe, och bild 4 pappa och mamma själftva, prinsen och prinsessan utanför den enkla bostaden.

har, jag medgifver det, vållat mig min sommars största grämelse.

Än en person af alla dem, hvilka jag ser omkring mig på de visitkort, hvilka ligga spridda på mitt skrifbord, måste jag presentera för eder, nämligen mr G. Servis, Directeur des Archives Nationales. Jag vill nämna honom därför, att han med den utsöktaste artighet oombedd ställt till mitt förfogande ett stort antal inträdeskort till arkiverna till utdelning bland mina landsmän.

Dessa arkiver äro i sanning värda ett besök! Långt borta i den gamla stadsdelen »Marais» vid en trång gata ligger denna undangömda, men förtjusande vrå af världen, som från att fordomdags varit Guisernas och Soubisernas palats nu inredts till sitt nutida bruk.

Många gånger under sommarens lopp har jag äfven fått mottaga de förunderligaste merkantila anbud. Man har velat ha mig med i hus-, i kräft-, i skinkaffär m. m. m., och jag erkänner villigt, att jag kunat ha lust och fantasi nog för att kasta mig in på hvilka affärer som helst. Jag säger fantasi, ty af husaffärerna blefvo blott luftslott. Om energien varit lika stor som fantasien, så hade kanske af luftslotten blifvit lust- eller jaktslott, ty jag har legat i många och långa underhandlingar med personer, hvilka velat köpa vår paviljong, eller en annan snarlik från Sve-

rige importerad sådan, dels för att tjäna som kasino vid någon badort, dels såsom jaktslott.

Mina kräft- och skinkaffärer ha äfven gått »ins blaue hinein», och jag får ödmjukt bekänna, att jag är rädd att ha ställt oss alla svenska kvinnor i en mindre vacker dager genom den brist på energi, jag ådagalagt i att göra mig till en beställsam och ifrig skinkmånglerska.

Han hade för öfrigt rätt, den lille hetlefrade mannen, som efter mångfaldiga försök att upptäcka eller uppväcka hos mig ett spår af affärsgeni med ljungande ögon lämnade mig, i det han utropade: »Er slapphet, madame, är oförlätlig och ofattlig. På denna skinkaffär hade ni förtjänat er en förmögenhet!» En fransyska hade helt säkert icke låtit tillfället gå sig ur händerna att »förtjäna sig en förmögenhet».

Ja, detta är i några drag de erfarenheter, de upplevelser, hvilka kommit på min lott under denna brokiga, underbara, drömartade tid.

En sista blick må jag kasta öfver det solskimrande panorama, jag har vid mina fötter däruppe på vår plattform.

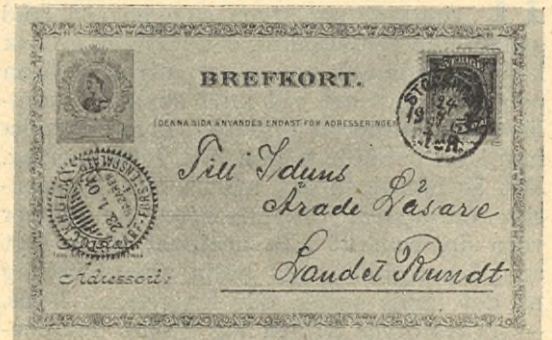
Än vimlar det af folk där nere på nationernas gata, än gnistrar det af guld på hvarje kupol, än vibrerar denna elektricerande Pariserluft af värmeångor, än glittrar Seinens vatten blått.

Så kommer slutet, mörkret, förintelsen, tystnaden. De glada skarorna ha flytt; det tusende ljusen ha slocknat, musikens toner dött. Mörk ringlar Seinen fram under Almabrons hvalf. Himlen har öppnat sina slussar. I hvarje paviljong ljuda dofva hammarslag, liksom spikade man locket på en döds kista.

Det är utställningen, den muntra, frivol, dansande, sjungande utställningen, som är död.

Hvad som där fanns af kraft, af värde, af snille, af framåtskridande lefver än, ilar ut i världen i form af alla de alster, som där samlats till människoslåktets skärskådande.

FRÅN »KRONPRINSESSANS EGEN BASAR».

bringas härmed en hälsning från den i hufvudstaden nyss afhållna lysande basaren till förmån för kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn. Vignetten här ofvan återger ett af de brefkort, som af mjuka kvinnohänder såldes å basarens postkontor och nu ligga spridda i filatelisterernas samlingar för att i framtiden angifvas med raritetsbeteckning i frimärksamlarnes kataloger.

I arffurstens eljes så förnämt tysta palats har under basardagarna utvecklats ett mondänt lif, i det vagn efter vagn rullat in i den stenbelagda portalen och trappuppgångar och salar genljudit af sorlet från en elegant och köplysten publik, som hos ej mindre eleganta försäljerskor låtit ett guldregn å la Danaë falla ned i ständens kassalådor.

Det ekonomiska resultatet har också varit storartadt. Bruttoinkomsten af basaren torde, sedan den beramade tombolan å öfverblifna till basaren skänkta föremål gått af stapeln och solfjädersutställningen afslutats, kunna beräknas till omkring 90,000 kr., en summa, i hvilken ingå 20,000 kr., som skänkts af hr James Carnegie i Skottland.

Fest och glans i ordets bästa bemärkelse ha för öfrigt präglat hela denna ståtliga basar, som på kronprinsessan Victorias initiativ, under hennes beskydd och synnerligen nitiska personliga ledning tillkommit i ett så behjärtansvärdt syfte.

Förutom de sedvanliga basarstånden med sina rika varuexpositioner ha skådelystna ögon haft att fröjda sig åt en magnifik solfjädersutställning, bjudande på sannskyldiga konstverk af detta det kvinnliga koketteriets mäktiga vapen. För öfrigt voro verkningsfulla tablåer, framställande i lefvande bilder Kellgrens »De tre gracerna», anordnade af artisten Pauli jämte mycket annat i öfverraskningsväg, hvarom dagspressen haft detaljerade referat, hvadan vi ej vidlyftigt behöfva orda därom.

Vi låta i stället den i dagsnumret meddelade bildserien från basaren tala till våra läsare, som i densamma skola finna afspeglad det väsentligaste af de storartade anordningarna.

FRÅN BASAREN I ARRFURSTENS PALATS. EFTER FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

(Se vidare texten här nedan!)

Så ger oss bild 1 en interiör från själfva marknadssalen, där de olika saludiskarne båkornas sina originella och elegant luftiga spalier af brokiga chrysantemum duka sina rika skatter. Å bild 2 skåda vi till vänster den puttrande jättetrollgrytan, som ofvan en glimmande eld kokade mystiska gåfvor åt de besökande, gåfvor som mot en ringa lösepenning fördelades af de skäggyfviga små tomtebissar, som kraflade i kittelmynningen. Till höger om grytan lockar trollpackans pepparkakshus, från grund till takås uppmuradt af de allra aptitligaste, grant sockersirade pepparkakor — alla besökande småttingars synnerliga förtjusning. Vår tredje vy ger en ögonblicksbild från torget utanför palatsets portar under basardagarne. Bild 4 framställer

»kronprinsessans stånd» i marknadssalen, hvars fondvägg i midten dekorerades af ett praktfullt gnistrande riksvapen i pärlor. I bild 5 förflyttas vi till blomsterståndet, där framför en pittoresk bakgrund, framställande kronprinsessans barndomshem, slottet i Karlsruhe i dess ståtliga park, unga damer fördela Floras skatter. Den 6 bilden framställer ett hörn af konstutställningssalen, i hvilken äfven den med dyrbara gobeliner rikt smyckade buffetafdelningen var anordnad. Till höger skimtas de förhängen, som leda in till »De tre gracernas teater». Våra ifriga ansträngningar att kunna få bjuda vår läsekrets på själfva de tre gudinnornas fagra bilder strandade tyvärr på deras oöfvervinneliga fruktan för den dock så ofarliga offentligheten i Iduns vän-

liga spalter. Sist — å bild 7 — föras vi in i solfjädersutställningen, basarens stora *clou*, hvars rika konstnärliga skatter, artistiskt ordnade i väggarnas glasmontrer, väckte alla besökarens odelade beundran. Den fristående montern midt på golvet innesluter kronprinsessan Victorias utsökta solfjäderssamling.

SKANDINAVIENS ERKÄNDT FÖRNÄMSTA MODEBLAD ÄR IDUNS MODETIDNING, som för helt är kostar endast 5 kr. för planschupplagan, 3 kr. för den vanliga upplagan.

VÄRVADE. BERÄTTELSE FÖR IDUN AF EVA WIGSTRÖM (AVS).

III.

DET KLARNAR UPP.

ELLY TYCKTE, att det var en ståtlig syn att se Astrid sitta till häst i den rikt förgyllda stolsadeln, men när så en utskjutande klippa stängde utsikten till den slingrande stig, på hvilken de tre människorna drogo nedåt mot bygden, greps hon af rädsla för ensamheten. Vädet hade varit tämligen klart vid Astrids och hennes fars aftåg; mot aftonen började åter ett fint, lätt regn rissla ned. Det blef så skumt i säterstugan. Elly vred den stora tomma ystkitteln, som hängde öfver spiselhällen, åt sidan, lade ett fång dvärgbjörkgrenar på glöden och ställde kaffekokaren på trefoten öfver de uppflammande lågorna. Vallgossen sysslade ännu ute i »fjöset» med boskapen! Elly hörde honom stänga till dörarna och glädde sig åt, att han nu skulle komma in i stugan och göra henne sällskap vid kaffet.

Hon försökte dra ut tiden genom att prata med den ordknappe pojken, men Olof var trött, våt och sömning samt längtade efter sin bädd i afplankningen därinne i det varma kostallet; klockan var knappt tio, när han reste sig från bänken för att gå. Då hördes steg utanför, och en manlig röst ropade högt och ljudligt: »Budeja, en vandrare ber om natthärbärg!»

»För Guds skull, Olof, haspa alla dörrar!» viskade Elly, halft vettskrämd.

»Stänga fjällvandrare ute, skulle vi!» utbrast Olof upprörd, gick ut och kom tillbaka med en lång renselbärande man.

»Har du ett mål mat och en bädd åt mig, snälla budeja?» sporde han på svenska.

Elly nickade stum; vid det fladdrande eldskenet på spiselhällen hade hon sett, att turisterna kunde räknas till hyggligt folk, men hon hade dock ej lust att ge sig i samtal med honom; det skulle nog vara omöjligt för ett sådant världens barn som denne unge landsman att förstå orsakerna till, att en ung bildad dam lefde på en säter, rent skild från världen.

Stum gick hon ut, stum kom hon tillbaka med hans måltid på en träbricka. Olof kastade ett fång torr ris på elden, synade främlingen samt hans rensel och gick. Lågorna från spiselns belyste klart den stumma budejan, som med flammande kinder redde en bädd åt gästen i den stora höfylla sängen. I den djupa slagskuggan borta vid dörren till en liten kammare bugade hon sig sedan och försvann.

»En underlig säterflicka,» mumlade gästen, tittande sig omkring, fick syn på böcker och tidningar, synade dem och låg länge och grubblade öfver den gåtfulla budejan.

Nästa morgon, innan korna börjat råma i fjöset och väcka Olof, bultade den gamla budejan på säterns dörr; turisterna skyndade sig att öppna. Vid hans åsyn vek hon något bestört tillbaka, sporde kort efter den andra säterjantant, erhöill besked om detta, om främlingens namn och stånd, och blef lugn. Medan hon kokade kaffet, besvarade hon i sin tur hans frågor.

Elly deltog som vanligt i morgonssysslorna; främlingen, som för henne presenterade sig som Fredrik Malmberg, sågverksägare i Norrland, visade sig ytterst intresserad af säterlivet, och som han hade fått ett skafsår på sin vänstra häl, bad han att få dröja kvar ett par dagar, tills foten blef så bra, att han

kunde fortsätta vandrigen till Jotunheimsfjällen.

Elly hade tvekande sagt honom sitt namn; han låtsade sig antaga, att hon var en landt flicka, som i en norsk säter lärde mejerihandteringen, och han tycktes ta det som en gifven sak, att hvarje svensk mejerska var förtrogen med litteraturhistorien, målade landskap i vattenfärg samt svärmade för åtskillig slags sport, såsom till exempel att meta silfverglänsande foreller med en svensk turists engelska metspö.

På fjärde dagen efter sin ankomst tog han afsked med anhållan att på återvägen om en vecka få rasta ett par dagar på Åsumssättern. Elly följde honom ett stycke fram till den stora myren för att visa honom den ofarliga stigen, som boskapen tog genom hjortransrankorna på den gungande grunden.

Veckan led mot sitt slut; nästa dag kunde turisterna väntas tillbaka. Hur skulle hon då kunna förtälja honom, hurusom hon gifvit sitt löfte åt Astrid Åsum att följa med henne ut till de svartas världsdel? Och hur skulle ej Astrid förakta henne ifall — ifall — — —

På sagda dag kom han, hurtig, solbrynt samt med strålande solglans i ögonen, och följande morgon kom Thorvald Åsums dräng med bud från husbonden, att Elly skulle lämna sätern och tillbringa ett par veckor nere hos hans familj. Drängen medförde äfven ett långt bref från Astrid.

Hennes forne fästman hade varit en af de gäster, som fadern väntat, och för hvilka skull hon blef hämtad från sätern. Hennes och Gustaf Karlfälts förbindelse var nu återknuten, fastare och innerligare än någonsin. Han hade nu fått pastorat i en folkrik fabriksort, där mera hedendom fanns än han trodde sig ensam kunna fördriva, och sålunda komme ju hon — Astrid — ej att svika det kall hon älskade. Den enda skugga på hennes sällhetsklara himmel var tanken på, att Elly ensam, utan en närmare vän och förtrogen, skulle resa ut till vilda hedningar.

Ellyns största fel var onekligen en stor öppenhet, ty fastän hon på våren fått en så svår läxa för detta fel, räckte hon nu Astrids bref åt Fredrik, som satt bredvid henne vid randen af den lilla fjällsjön.

När han kom till brefvets sjunde sida, som afhandlade den svenska hedendomen i Gustaf Karlfälts pastorat, såg han hastigt upp.

»Ja, så är det tyvärr äfven bland sågverkens talrika befolkning; och vet du, Elly, jag är öfvertygad om, att ett sundt kristligt lif i husbondens hem utgör en framgångsrik missionsverksamhet, så välsignelserik som någon annan!» sade han allvarligt.

»Det förstår du bäst,» viskade hon med sin kind intill hans.

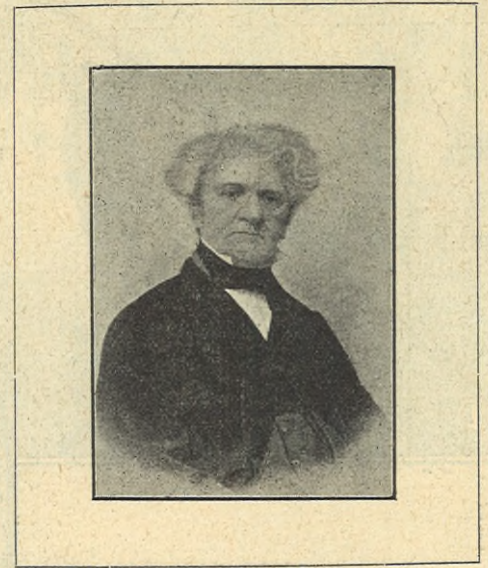
En stund senare gingo de hand i hand ut från sätern; de två getterna stodo igen på taket och nickade så illparigt, som om de från första stund vetat, hur de två flickornas säterlif skulle sluta. Den lätta dimma, som på morgonen legat öfver fjäll och dal, hade nu vikit, himlen hvälfd sig klar öfver det trollofvade paret; vägen låg så solbelyst fram för vandrarna, och från gården Åsum skulle innan aftonen till Ellyns föräldrar sändas budskapet om, att både hon och Astrid funnit hvar sitt verksamhetsfält hemma i fäderneslandet.

(SLUT.)

RÄTTELSE. I Lotten von Krämers poem »Trotet» i förra numret läses i 9:e strofens sista versrad: »de hjärtliga banden», skall vara: »hjärtebanden», hvilket på förf:s begäran meddelas.

ADOLF FREDRIK LINDBLAD.

ETT HUNDRAÅRSMINNE.

DEN 1 FEBRUARI 1801 föddes »Sveriges Schubert» på den flacka, bördiga Östgötaslätten, uti en liten stad, den där af ålder benämns Skeninge. Ifrån början bestämd för köpmansbanan, sändes han 1818 till Hamburg, för att i den stora handelsstaden studera sitt blifvande yrke.

Flere af våra stormän hafva från början tvungits in på en väg, som ännu skarpere afvek från den bana, mot hvilken deras betingelser pekade, och dit de omsider äfven letade sig fram. Så började ju Per Hörberg och Vitalis Sjöberg som boskapsvaktare, och Markus Larsson lärde sig att sy selar och fotsackar, innan han lärde sig att måla landskap.

Med handelsvetenskapen blef därför ej vidare bevändt. Där lefde ju samtidigt i Wien en besynnerlig, stendöf gammal herre vid namn Beethoven, och dennes trettiosex sonater lämnade den unge kontoristen ingen ro. Lindblad återvände snart hem, for på Atterboms inrådan till Upsala, där han började studera musik för Haefner. Äfven Geijer fattade intresse för den lofvande ynglingen och gjorde honom till student. På bekostnad af änkeöfverstinnan Malla Silfverstolpe och i hennes sällskap blef han nu i tillfälle att fortsätta sina musikstudier i Berlin för Zelter. Bland kamraterna där fick han bland andra Mendelssohn—Bartholdy till förtrogen vän, och under sin korta lefnad hyste denne ständigt den mest tillgifna beundran för den unge svensken.

Återkommen till Stockholm grundade Lindblad 1827 en musikskola, bland hvars elever prins Gustaf och Ludvig Norman voro de märkligaste. Hans ekonomi ställdes härigenom på så goda fötter, att han 1828 kunde ingå äktenskap med sin ungdomskärlek Sofia Kernell. Sedermera var han oafbrutet bosatt i hufvudstaden intill mitten af sextiotalet, då han drog sig tillbaka till landlifvets lugn. Och inom denna hans hufvudstadsperiod faller hans långa, vackra arbetsdag.

Att här ingå på någon uppräknad af den originelle tonskaldens många kompositioner eller någon värdesättning af hans skilda verk torde väl för denna tidnings publik vara en sannskyldig öfverloppsgärning. Ty hvilken svensk kompositör är oss väl mera bekant än Lindblad, och i hvilkens arbeten hafva väl såsom i hans vårt kynne: »det svenska och det innerliga» bättre tagit gestalt!

Med stadgad världsrykte och hölj af alla slags ärebetygelser och — hvad mera är — ett mål för allas aktning och hängifvenhet, slutade den gamle mästaren sin lysande bana på sin egendom Löfvingsborg nära Linköping den 23 aug. 1878.

Professor Carl Rupert Nyblom tecknar i sitt »Minne af tonskalden A. F. Lindblad» Skjutsgossens kompositör på följande sätt:

»Den, som haft lyckan att känna honom personligen, han skall förvisso icke förgäta den snillrike mannen med den imponerande gestalten, det stolta hufvudet med dess väldiga hårprydnad, de ömmevis ljungande och drömande ögonen och den fint leende munnen med dess på en gång melankoliska och spefulla uttryck, men framför allt det blixtrande samtalet, när han kände sig varm och tilldragen, och det älskvärdt intagande, något fria, kanske ibland själfväldiga sättet, som ingen fann stötande därför att det var Lindblads.»

MARI MIHI.

MADAME CHARLOTTE. EN PARI-SISK KVINNOBILD AF THEODOR LINDBLOM.

MINA GÖROMÅL hade fört mig till Montparnassekvarteret och uppehållit mig så länge där, att det ej var värdt tänka på att hinna hem till middagen. Vi hade slagit oss ned på hörnkaféets terrass vid carrefour de l'Observatoire. Mörkret föll på, och rundt omkring tändes gaslyktorna. Det var en inbiten montparnassare och jag. Påstod jag, att man bodde bra på Grand Hôtel, förklarade han, att det var ett intet mot Hôtel de la Marine vid boulevard Montparnasse. Berömde jag en middag hos Noel, svarade han: »gå och spisa hos Jacques på hörnan, och du talar aldrig mera om Noel.» Hans lokalpatriotism var orubblig. Han köpte ingenting utom kvarteret, »icke så mycket som en tändstickask», påstod han. Epicierne, kolhandlaren, slaktaren, marchand de vin, som stodo utanför sina butiker, alla nickade kamratligt åt honom, då han gick gatan fram.

»Ca marche?» sporde han i förbifarten.
 »Ca va peu à peu, monsieur Emile.»
 När jag föreslog honom att gå ned till »Boul' Mich'» och spisa middag, ryckte han föraktfullt på axlarna:

»Boul' Mich'! När man kan spisa hos Madame Charlotte.»

»Madame Charlotte?»
 »Har du aldrig hört talas om det stället? Det var där Strindberg spisade.»

Då förstod jag, att det ej var värdt säga emot. Där är en riktig Strindbergskult bland montparnassarne. När vi nyss gingo uppför boulevarden, pekade min unge vän på en liten marchand de vin-restaurant, förskansad inom en mur af ostronkorgar:
 »Där spisade Strindberg i bland,» upplyste han, understrykande »ibland.»

Kafét, där vi sutto, var Strindbergs apéritif-kafé.

»Där borta vid bordet under trädet satt alltid Strindberg. Han satt med ryggen stödd mot stammen. Han tyckte visst inte om att se ut åt platsen. Ty han var alltid vänd inåt terrassen. Jag tycker mig se dem ännu, dessa djupa ögon, som stirrade framför sig in i det okända.»

»Han bodde här uppåt?»

»Naturligtvis! Hvar skulle Strindberg

»MADAME CHARLOTTE» I DÖRREN TILL SITT CREMERIE. FOTO FÖR IDUN AF ALBIN, PARIS.

bodde, om ej på Montparnasse? Han bodde hos madame Charlotte, vet jag.»

Och vi gingo till madame Charlotte. Det är på rue de la Grande Chaumière, en liten gata, nästan en gränd i hjärtat af en artiststad. Midt emot huset en stor målareakademi och rundt omkring atelierer, kringströdda i små trädgårdstäppor, inklämda på loftet under taken. Det är ett cremerie, hvars motstycke ej finns i Paris, ej i hela världen. Där serveras mat, naturligtvis, men när ni därinne bänkat er framför ett kuvert, tror jag bestämdt, att edra tankar minst af allt sysselsätta sig med maten. Ni befinner er i en milieu, som ännu aldrig ett världshus kunnat uppvisa. Ni öfverraskas er själf med att genomleva diktare- och konstnärdrömmar, medan biffsteken kallnar på er tallrik, och matoset fördrifves af den fläkt af intelligens och konst, som andas i rummet.

Från början var det nog så, att madame Charlotte lät konstnärerna ta hand om cremeriet, men småningom blef det motsatsen, så att cremeriet och madame Charlotte togo om hand konstnärerna. Montparnassarne veta berätta om artister med stora namn, hvilka i årtal lefvat där i huset som madame Charlottes barn. Och aldrig var hon en njugg mor. De behöfde bara säga till, när det knep. Genast öppnade hon börsen. Och fri taffel var där för »barnen».

»Ni betalar, när ni blir rik, min gosse!»

Detta berätta montparnassarne och mycket annat därtill, och med ett slags hänförelse tala de om dessa lyckliga, hvilka, emedan de gingo genom skärselden till ryktbarheten, hade turen att åtnjuta modersomsorg af en kvinna, som gaf, utan att fordra något, som förstod deras inre kamp, utan att låta dem märka, att hon

såg den. Det är med en känsla af respekt och förtroende de stiga in genom den smala dörren från rue de la Grande Chaumière.

»Bonjour, madame Charlotte!»

»Bonjour, mon enfant!»

Detta är hälsningen i det cremeriet.

Min Gud, som hennes gossar styrt till det utanför på fasaden! De ha bemålat den, så att den ser ut som en tafla för »konstnärliga affischer». Öfverst är det detta magnifika »CREMERIE» i lätta, ljusa färger, den mest artistiska skylt i Paris. Så är det den dansande parisienne, symbolen af den fladdrande, uppslupna artistsorglösheten, hvilken sväfvat därute på väggen med paletten i hand. Hon förkroppsligar, enligt målarens egen uppgift på skylten, la »Purée artistique», något som man skulle kunna tyda med »artistelände». Vidare är det den djupa symbolisttaflan öfver porten, som visst vill uttrycka någon slags kosmopolitisk förbrödring i andanom mellan de konstnärer, som bott därinne. Åtskilliga nationaliteters tecken äro här förenade, och tydligast af alla framträder den blå och gula flaggan. I entrén ännu en allegoriserande takmålning, en framställning af hemmets poesi, förmodar jag, under gestalten af svalor, kretsande kring boet under taket.

En och annan af de svalor, som bott under madame Charlottes tak, har haft stormfågeln temperament, det är då visst och sant, men alla ha de bevarat svalans hemkärlek och hemlängtan, ty hvar helst de än befunnit sig i världen, sedan de en gång lämnat boet, ha de åtminstone på tankevingar återvänt dit. När madame Charlotte är riktigt disponerad, kan hon berätta litet om, huru ofta de med bref besöka nr 9 rue de la Grande Chaumière.

Det händer sig just så, att madame Charlotte är utmärkt disponerad den afton, då vi, montparnassen och jag, träda in för att dinera.

»En svensk!» hälsar hon, då min vän presenterat mig. »Ni vet nog genom 'mon enfant' där, huru mycket jag tycker om svenskarne.»

»Ni bor som en artist, madame!» säger jag, och jag menar hvad jag säger, ty interiören gör ofelbart intryck af en coin d'atelier.

»N'est ce pas, monsieur? C'est bien gentil. Jag har visst smittats en smula af deras smak, som bott och lefvat här. Och så ha de skänkt mig så mycket. Tenez! Den här taflan fick jag af Slewinsky, som...»

Och nu gaf hon mig en hel konstnärbiografi med personliga iakttagelser och karaktäristiska anekdoter. Slewinsky är polack och en konstnär af yttersta vänstern. Han är en af dem, som sträfva att fördjupa konsten genom att gifva personliga diktarestämningar och reflexioner i färg. Det är Slewinsky, som är talrikast representerad i madame Charlottes tafvelgalleri, och man kan där följa så godt som hela hans utveckling från de tämligen påtagliga intrycken af 80-talets realism och impressionism i ett vackert månskenslandskap i nästan sepia-ton till det rent lyriska måleriet, som är mycket starkt föredrätt.

Cremeriet är uppfyllt af Slewinsky. De båda porträtten, som synas på ömse sidor om taklampan, äro af honom, likaså de båda landskapen på båda sidor om mansporträttet å bredväggen. Men äfven andra konst-

närer ha lämnat bidrag till madame Charlottes tafvelsamling. Det är en, som hon särskildt sätter värde på: Alfonse Mucha, bosnier till börd, tror jag, men parisare i sin konst.

»Mucha, ja! Han är en af mina äldsta gossar.» säger hon. »Ni kan se här, att han sätter litet värde på madame Charlotte.»

Hon visar mig en präktig teckning, å hvilken konstnären skrivit en dedikation med »stor tacksamhet».

Medan hon så skisserat bilderna af sina favoritpensionärer, har jag slagit mig ned i afvakten på, att Marie skall duka fram vår middag.

»Nej, icke där, monsieur! Ni skall sitta vid monsieur Strindbergs bord. Marie, duka åt ces messieurs vid monsieur Strindbergs bord.»

Och vi måste taga plats vid bordet närmast buffeten. Det är ett historiskt bord, och jag har hållit särskildt på, att Iduns fotograf skulle taga det, när vi en morgon senare voro uppe och fotograferade hos madame Charlotte.

»Han tyckte icke mycket om sällskap, monsieur Strindberg, och jag försökte alltid ställa så till, att han skulle få vara ensam vid sitt bord.» fortsatte madame Charlotte. »Jag förstod så väl, när han ville vara i fred, och jag var så orolig, att de andra skulle 'adresser la parole' åt honom. Ah, monsieur, så försiktig man fick vara att inte störa eller stöta monsieur Strindberg! Pensez donc, ett snille så stort som han får man inte oro! Han är icke som de andra. Han var också så nervös. Och hur skulle han kunna bli annat! Som han arbetade nätterna igenom! Många gånger — då jag såg, att han icke misstuckte, att jag talade till honom — så sade jag så här: »écoutez, monsieur Strindberg, ni dödar er med nattarbetet! Ni får inte tänka, att ni rår om er själf. Ni tillhör ert land och l'humanité. Ni skall skona er för att göra godt med ert snille!» — Då såg han mig länge rakt i ögonen — och som han kunde se på folk, monsieur Strindberg, man blef riktigt underlig till mods! — och när han suttit så tyst en lång stund och bara tittat på mig, så hände det, att han sade: »vous avez raison, madame Charlotte!» Men tror ni det hjälpte? Oh non, monsieur!»

»Han författade en bok?»

»Jag tror snarare han mest arbetade med

sin kemi. Så många deglar och redskap han hade! Tenez, här ute på gården...»

Hon drog mig genom köket, där Diane, den raggiga hunden, lågkedjad vid ett skåp, ut på en trång gård med blott ett svagt ljus mellan de kringliggande husens höga murar, en riktig grändgård, i hvars vrår man anar tusen råttsängkamrar. Och jag tänkte ofrivilligt på Strindbergs kraftiga skildring i »Inferno» af en middagsmåltid på denna samma gård en het julidag.

»Här på gården företog han ibland sina experiment. Ingen fick störa honom. Men det var riktigt märkvärdigt, att han tålde min son hos sig. Monsieur Strindberg var så vänlig mot min lilla gosse, och jag tror han hade stor nytta af att se på monsieur Strindbergs experiment, ty, när han sedan blef etsare och gravör, fick han lof att läsa kemi, och han fick ärfva många af monsieur Strindbergs redskap.»

»Ni har väl något minne af monsieur Strindberg?»

»I min lilla salong däruppe har jag hans fotografi. Men jag har också ett utmärkt porträtt af honom af Slewinsky. Det måste ni se! Alla säga, att det är ett af Slewinskys förnämsta arbeten.»

Vi stego en trappa upp i madame Charlottes salong. Det var som i en museikonserverators arbetsrum. Konstverk, stoffer, bibeloter nästan hopade på hvarandra. Och midt på väggen Strindbergs porträtt i hvit ram.

Madame Charlotte hade rätt, det är ett ypperligt arbete. Och visst är det Strindberg, men en Strindberg med embonpoint, som jag icke känner igen från den gestalt, jag såg för många år sedan. Porträttet har hedersplatsen under den celebre polske symbolistmålaren Gogins porträtt af en indiankvinna. Bredvid hänger en »Bretonne» af Slewinsky.

Från sin ram fixerar oss Strindberg med sin djupa sfinxblick, där vi sitta i denna lilla salong, hvilken liksom fylles af hans personlighet, efter hand som madame Charlotte framkallar minnena af hans ensliga studie- och diktarelif. Och det händer mig, hvad som ofta inträffar, då man blir försatt i den milieu, där ett diktverk rör sig eller författats, att dikten träder ut i verkligheten och antar det närvarandes intensiva lif. Jag erinrar mig att det till dels var i detta hus Strindberg genomlevvat det Inferno, han så pinsamt dokumenterat skildrat i boken med samma namn, och hela denna sällsamma, spöklika värld, hvari hans ande då rörde sig som en osalig skugga, hvilken han i själfva verket diktat, medan han var öfvertygad om, att han rätt och slätt antecknade fakta i en dagbok, tränger sig in på mig och kastar sig öfver mitt bröst som en mara. Men samtidigt hör jag madame Charlottes ord som en fjärran ifrån tonande vän melodi:

»Blott man förstår monsieur Strindberg, fattar man vänskap för honom. Och jag tror, att jag förstod honom. Jag är en

»STRINDBERGS BORD»
HOS »MADAME CHARLOTTE».
ALBIN FOTO.

enkel kvinna af folket, har aldrig fått någon lärdom, har icke läst mycket, kan icke följa med filosofiska resonnemang. Men tro mig, monsieur, det behöfs ofta blott den enkla kvinnliga instinkten för att förstå det största snille. Och att tänka sig, att så många hufvuden här i världen bry sig med att utforska snillets djup, då en stackars okunnig kvinna kan känna, hvad som rör sig i dess väsen! Det är en stor ära för mig, att monsieur Strindberg bött i mitt hus, ty han är ett snille med världstrykte, och kanske skall någon gång gamla madame Charlottes namn nämnas, då man talar om honom. Men större än äran är den lycka jag erfarit, då jag förstätt, att jag kunde vara monsieur Strindberg till gagn och till litet glädje i hans dysterhet, och att han uppskattat min välmening och omtanke.»

»Monsieur Strindberg kommer nog ännu i håg er, madame Charlotte!»

»Det gör han, monsieur, ty han har skrivit till mig och sagt det. Nej, han har icke glömt mig! Jag har skrivit och bedt honom bo hos mig, ifall han skulle komma till expositionen. Men han vill inte komma till Paris. Han säger, att han nu funnit ro i sitt land och att han trifs så bra där. Men jag tror bestämdt, att han kommer och hälsar på madame Charlotte än en gång, om inte förr, så när jag får i ordning min gård på landet.»

»Ni tänker flytta till landet?»

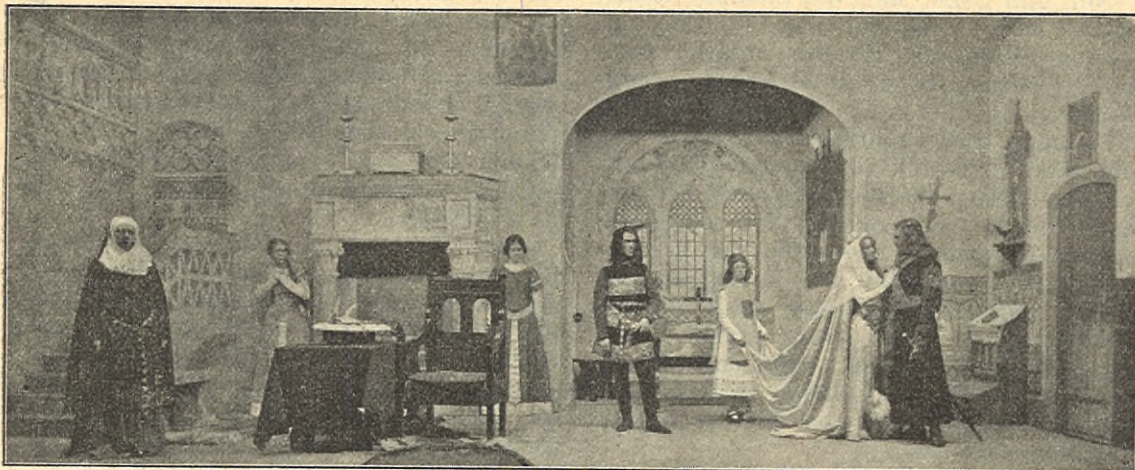
»Ja, jag har haft nog af cremeriet och mitt hotell, och jag har gudskelof samlat så mycket, att jag kan ha råd hvila mig på ålderdomen. När min son slutat sina tre år som soldat, skola vi flytta till min gård, och där skola mina gossar komma och bo hos mig.»

»En parisare på landet?»

»Tenez, monsieur! Jag har en plan. När de arbetat sig trötta här i Paris, skola de komma och bo hos madame Charlotte, till dess de hvilat upp sig. De skola ha ett hem, där det icke kostar dem något, en salong med piano, en vacker matsal, en trädgård. Que voulez-vous? Jag har nu i så många år left bland artister, att jag icke kan vara af med dem. Och för resten — har jag inte tjänat mina pengar på dem? — — — Ja ja, skratta icke! Jag förstår, hvad ni vill säga, och det är icke alls vackert af en compatriote att prata bredvid munnen — méchant! — och det är nog sant, att det kan knipa för dem

I »MADAME CHARLOTTE'S» SALONG. ALBIN FOTO.

STRINDBERGS »FOLKUNGASAGAN» PÅ SVENSKA TEATERN. ANDRA AKTEN: BRIGITTAS KAMMARE.
(Se teaterafdelningen!)

många gånger, men alla, som bott hos madame Charlotte, ha gjort rätt för sig, om det också icke skett genast. Nu vill jag, att de skola få en liten ränta på sina pengar. Kan jag ge dem den under en bättre form än hvila och stillhet på landet?»

Hon hade talat sig varm. Godhet och hjärtlig mening strålade i hennes intelligenta blå ögon. En plan hade mognat hos mig, medan jag talat med henne.

»Skulle ni bli mycket missnöjd, om jag satte in er i en tidning, madame Charlotté?» sporde jag.

»Tvärtom, monsieur! Ja, jag säger öppet, som det är. Jag vill icke, att man glömmet mig. Jag vill gå till ryktbarheten med mina konstnärer. Kanske skulle också monsieur Strindberg tycka om att se en bild från det gamla cremeriet.»

När vi åter stodo på gatan, fattade min vän mig under armen:

»Nå, är du nöjd med din middag?»

»Tack! Du hade rätt. Gå till Boul' Mich', när man kan spisa hos madame Charlotte!»

Än en gång vände jag mig om för att fästa i minnet fasaden med sina målningar, husnumret, den lilla tränga dörren, hela karaktären af detta enastående cremerie. I dörren stod madame Charlotte med Diane. Hon vinkade och nickade glädtill afsked.

Jag har ålagt M. Albin att fotografera henne i den posen, och jag ser, att han följt min anvisning.

»NORDISKT KVINNOFÖRBUND».

ALLA DE bland våra läsarinnor, som önska deltaga i den nordiska kvinnokorrespondensen, torde insända sina anmälningar till Iduns redaktion, Stockholm, med uppgift om fullständigt namn och adress, ålder, samhällsställning och intressen samt huruvida insändaren önskar korrespondera med en norska, danska, finska eller svenska. 20 öre i

frimärken bifogas för breffkostnaderna. I den mån anmälningar ingå från grannländerna, skola vi sedan, med ledning af de lämnade uppgifterna, sammanpara de olika korrespondenterna och där efter i bref underrätta dem, när och under hvil-

STRINDBERGS »FOLKUNGASAGAN» PÅ SVENSKA TEATERN. FJÄRDE AKTEN: TORGET.
KONUNG MAGNUS SOM KORSDRAGARE.

ken adress de kunna begynna korrespondensen. Denna föres därpå som hvarje annan privat breffväxling.

och släppt in gossen i sitt arbetsrum, som han bröt tystnaden.

»Hvad var det du sade du hette?»

»Georg Maria von Walden.»

STRINDBERGS »FOLKUNGASAGAN» PÅ SVENSKA TEATERN. TREDJE AKTEN: SLOTTSSAL.
(Se teaterafdelningen!)

FOTOGRAFIER FÖR IDUN AF A. RYDIN.

EFTER MÅNGA ÅR. BERÄTTELSE FÖR IDUN AF H. MIKAEL.

FORTS FRÅN FÖREG. N:R.

FRÅGAN VAR denna gång lätt att besvara och tyst kom svaret från den lille puckelryggige. »Jag heter Mauritz Andersson — och detta är Georg från Stora Vik.»

Rektorn undertryckte ett leende. »Jaså, ären I släkt med hvarandra?»

»Nej, rektorn, — mamma är hushållerska hos kaptens på Vik. Det var hon, som var med oss vid inskrifningen, för frun är på nå'n badort, och kapten hade inte tid.»

»Hm, hm, hur gamla ären I?»

»Georg ä' 10 år och jag fyller 11 i nästa månad.»

»Jaså, hm, — ja, du kan gå hem, Mauritz — hvar bor du?»

»Både Georg och jag bo hos fru Elg vid Kyrkgatan — hon som har skolgossar till inackordering.»

»Jag vet, jag vet,» rektorn slog ut med handen, »ja, du får gå. — Hvad dig angår,»

tillade han, vändande sig till den större gossen, som under tiden stått tyst, »följer du med mig. Jag vill tala med dig!»

Gossen bugade sig utan ett ord och följde rektorn, tyst växlande en blick med kamraten.

Hans lilla runda ansikte bar ett uttryck af halft trots, halft fruktan och detryckte kring mungiporna — synbarligen började han, sedan vreden lagt sig, att beräkna följderna af sin öfverilade handling. — Under hela vägen sade rektorn ej ett ord, — det var först sedan han uppnått sin bostad

och släppt in gossen i sitt arbetsrum, som han bröt tystnaden.

Svaret kom blygt och litet dröjande, men rektorn ryckte häftigt till därvid och böjde sig fram mot barnet.

»Maria von Walden,» upprepade han frågande. »Maria von Walden.»

»Jag heter så efter mamma,» svarade gossen med en hastig rodnad — han var tydligen van vid att hans namn ådrog sig uppmärksamhet — »pappa heter Georg och jag heter efter både mamma och pappa.»

»Hvem är din far, min gosse? — Jag kan ej minnas, att han var med dig vid inskrifningen!»

»Nej, rektorn, pappa var hindrad och mamma ä' borta med Ellen och Tyra — det ä' systrarna — och under tiden sköter fru Andersson, Mauritz' mamma —

»Nej, min gosse, men din mamma kände jag — när — jag var ung! — Och nu nog om detta och låt oss i stället tala om ditt tilltag för en stund sedan. — Jag klandrar dig ej, för att du ville försvara din kamrat, men egentligen var det ju du, som först öfvergick till handgripligheter, och jag önskar, att skolans gossar afhålla sig så mycket som möjligt från slagsmål med stadspojkarne. Dessutom var du tydligen ganska uppretad, och de slag du gifvit den andre pojken måste varit ganska våldsamma, ty han blödde starkt. Jag tror dock ej, att han får något ondt därpå, men tänk, om du i misshugg träffat hans öga eller annars tillfogat honom någon allvarsammare skada.»

bort att slåss och bli ond så lätt. — Men jag har lofvat Mauritz med att försvara honom — för han sa' alltid, att de skulle göra narr af honom, för att han var puckelryggig, och då sa' jag, att jag skulle klå hvarenda en, som sa' ett ord om det till honom, och hur — skall jag — då bära mig åt, — och mamma, som — ä' — så långt borta.»

Orden dränktes i snyftningar. Den hjälplösa ensamhetskänslan hos ett för första gången på egen hand lämnadt barn kom öfver den lille tioåringen och han grät häftigt och öfverljudd. Då lades en arm om hans axlar, en vänlig hand lyfte upp det lilla, förgråtna ansiktet och rektorn började lugnande tala till honom. Han

HJALMAR ENEROTH
1901

FRÅN STOCKHOLMS NYA FOLKKÖK. TECKNING FÖR IDUN AF HJ. ENEROTH. 1. STORA MATSALEN. 2. I KÖKET. 3. PRINS CARL APPROFVAR MATEN. 4. VID SERVERINGSDISKEN.

hans pappa ä' död — om det därhemma, och pappa bad henne följa med oss in till inskrifningen.»

»Hvar bor din pappa?»

»På Stora Vik — vi ha inte bott där längre än se'n i vår — förut så bodde vi i Södermanland, men så köpte pappa Stora Vik och då flyttade vi dit.»

»Då är major Herman v. Walden på Stjernfors din morfar — är det så?»

»Ja, det är han! Känner rektorn morfar?» — Gossens sätt började förlora den tvungna blyghet, som ditills utmärkt det, och han blef ledig och frimodig. De bruna ögonen blickade tillitsfullt upp i rektorns ansikte.

Gossens kind blef högröd och hans hand knöts hårdt.

»Det — det hade jag inte brytt mig om. Han hade inte rätt att ropa öknamn åt oss!»

Rektorn teg, men fäste forskande ögat på barnet, som trotsigt mötte hans blick. Därpå räckte han ut handen, drog gossen till sig och frågade allvarligt:

»Georg, hvad tror du din mamma tyckt om, ifall du i vrede skadat en annan?»

»Mamma, mamma,» — den trotsiga minnen vek bort och tårarne kommo stora och klara — »hon skulle bli så ledsen, så — hon har alltid sagt, att jag är för häftig, och jag lofvade henne, att jag skulle lägga

talade länge och allvarligt, om själfhämndens våda och själfbehärsknings svåra konst, om plikten mot sig själf och mot medmänniskor, mot föräldrar och lärare. — Allt som han talade, blefvo gossens drag lugnare och fingo ett klokt och vakert uttryck, och när rektorn slutat, sade han allvarsamt:

»Jag tror jag förstår, hvad rektorn menar — och jag ska' försöka komma ihåg det med, när jag härnäst blir häftig. — Rektorn talar så likt mamma, tycker jag!»

I fullkomlig och lycklig okunnighet om skolseder och den sedvanliga vördnaden för läroverkets högste ledare smögs en liten barnhand in i rektorns och fattades

i ett fast grepp. Och så efter en stund voro de båda, lärare och lärjunge, inbegripna i ett samtal, hvarvid gossen förtröendefullt öppnade sitt lilla öfverfulla hjärta, lycklig att åter mötas af den allvarliga ömhet, som han kände strömma sig till mötes. Han talade om sitt hem, om far och mor, om de båda äldre systarna, af hvilka den ena var ganska sjuklig, om den hemlängtan, som redan börjat infinna sig, och om det nakna, endast nödortfött möblerade rummet hos fru Elg, hvilket han och Mauritz hade gemensamt och som föreföll den vid komfort vande gossen så naket, kallt och otrefligt. Om allt skulle han tala och rektorn hörde tålligt på, och när han slutligen affärdade

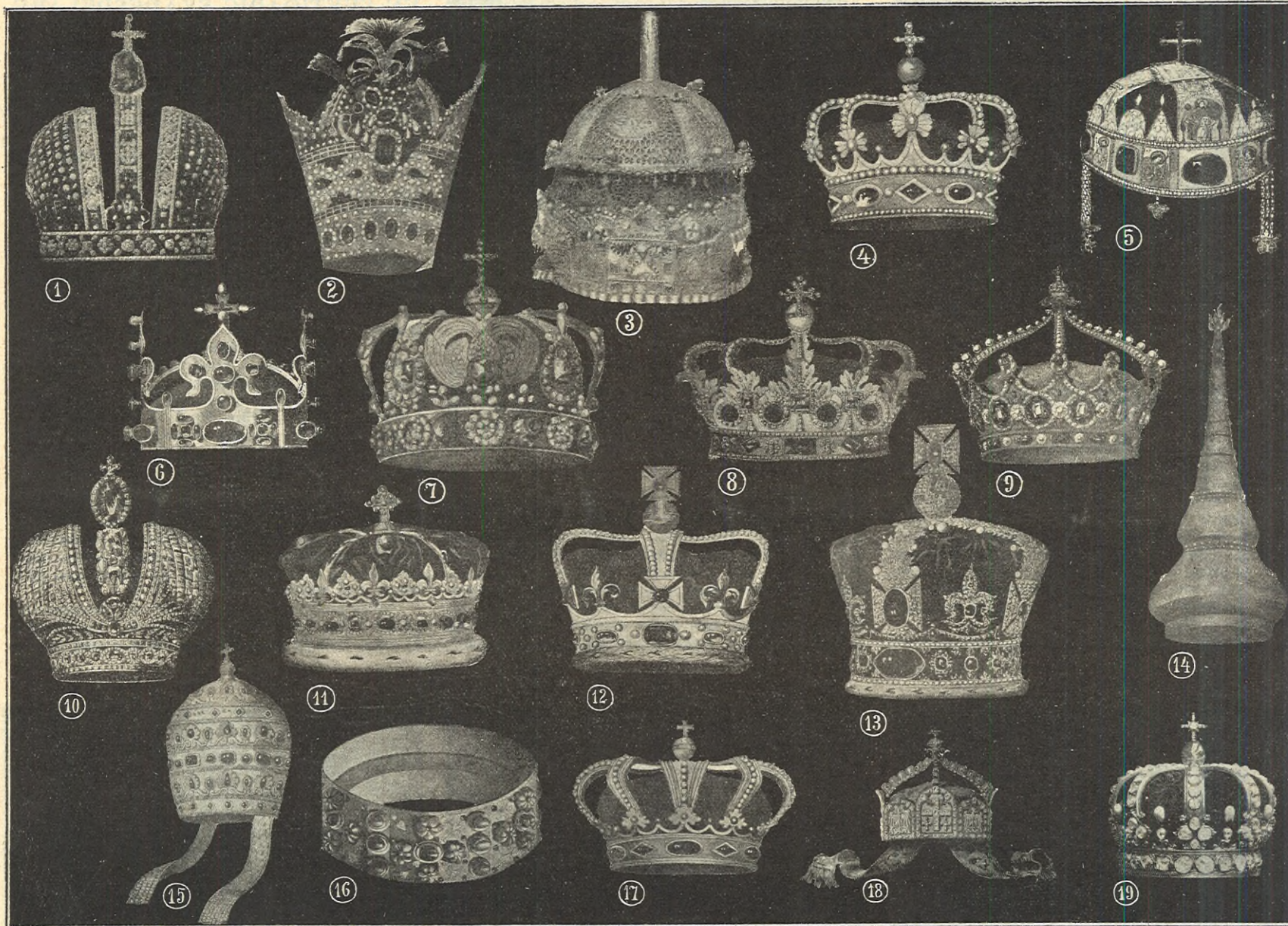
detta var Marias gosse, hennes, som en gång varit honom så kär och som han dock med järnhand skjutit ifrån sig! Hur lika de voro, mor och son — inte till utseendet, det hade han efter fadern, — men sättet, tankarne, själfva karaktären, så vidt den kunde skönjas hos ett barn, — allt var hennes. Hennes var gossens högsinta, impulsiva ädelmod, hennes det oreflektade trots, som dock för ett vänligt ord var färdigt att upplösas i vekhet och ödmjukhet. Så fort han fick klart för sig, hvems gossen var, visste han också ögonblickligt, hur denne skulle handledas. Han gick i tankarne igenom hela den lilla scenen nyss förut, — var det inte som om han sett Maria, hans egen ungdoms Maria,

Var det emedan han var feg den där gången, då de för första och sista gången talade ut med hvarandra?

(Forts.)

VÄRLDENS HÄRSKARKRONOR.

MEÐ ANLEDNING AF DET i Tyskland med pomp och ståt nyligen afhållna preussiska konungajubiléet, meddela vi efter en tysk tidskrift afbildningar af världens härskarkronor. Bland dessa torde den lombardiska järnkronan vara den till åldern respektablaste, ty han räknar ej mindre än 1500 sekler. Det uråldriga härskareblemet förvaras f. n. i katedralen i Monza. Hvad beträffar penningvärdet, intager den nuvarande brittiska statskronan, som ursprungligen förfärdigats för drottning Victoria, ett mycket fram-

VÄRLDENS HÄRSKARKRONOR. 1. POLEN. 2. PERSIEN. 3. ABYSSINIEN. 4. SPANIEN. 5. UNGERN. 6. ÖSTERRIKE. 7. SVERIGE. 8. DANMARK. 9. TYSKA KEJSARINNANS KRONA. 10. RYSSLAND. 11. SKOTTLAND. 12. ENGLAND. 13. BRITTISKA STATS KRONAN. 14. SIAM. 15. PÅFVENS TIARA. 16. LOMBARDISKA JÄRNKRONAN. 17. HOLLAND. 18. TYSKA KEJSARKRONAN. 19. PREUSSISKA KUNGAKRONAN.

den lille, var det med en nick och en sakta strykning öfver det ljusa, lockiga hufvudet.

Det var en lycklig, liten gosse, som den kvällen sprang ned för den nötta trätrappan till rektorsbostaden, för att skynda hem till sin orolige kamrat och fru Elgs väntande kvällsvard, — men långt efter sedan ljudet af de snabba små fötterna försvunnit, satt rektorn kvar vid skrifbordet och stirrade frånvarande på den plats, där gossen nyss förut stått, och drömmande mumlade han gång på gång: — »Maria, Maria von Walden.» — Han strök med en hastig, nervös rörelse öfver den kala pannan och drog en ofrivillig suck. Jaså,

åter, oegennyttig, trofast och lidelsefull, — inte klok, inte förståndig, — men högsinnad, ädelmodig. Ah Maria, Maria! — Och hon kunde ha varit hans nu, — detta barn kunde kanske varit deras, de kunde varit lyckliga! Och i stället satt han här ensam och utan hem, omgifven blott af böcker och arbete, och hon, — ja, hon hade man och barn — han trodde, han hoppades, att hon var lycklig, men det var dock trots allt han, den ensamma, som ägt hennes första kärlek, hennes varma, hängifna väsens vårfriska ömhet. Hvarför hade det blifvit så, hvarför gingo de nu på skilda vägar, när de dock en gång varit hvarandra så nära, — hvarför?

stående rum. Den kostar nämligen cirka 7,000,000 kronor och dess vikt är 2 skålpund.

Ännu tyngre var emellertid den krona, hvilken Georg IV lät göra, då han besteg tronen; sagda krona, som kostade nära 300,000 kronor, vägde nämligen 3½ skålpund — ett otvetydigt vittnesbörd om kronans tyngd.

»Ungerns heliga krona» har haft äfventyrliga öden. Vid den ungerska revolutionens utbrott 1848 råkade denna krona i diktatorn Kossuths händer och försvann vid hans nederlag och flykt på ett hemlighetsfullt sätt. Först fem år senare hittades det förlorade härskartecknet i en trädstam på ungersk-serbiska gränsen, hvarest Kossuth gömt det samma.

Det fjärran Siams egendomligt formade furstekrona är alltigenom af rent guld, prydd med ett talrikt antal diamanter.

DROTTNING ALEXANDRA AF ENGLAND.

KONUNG EDVARD VII AF ENGLAND.

UR DAGSKRÖNIKAN.

HÄNDELSERNA I ENGLAND sysselsätta f. n. hela världens tankar. Vi bjuda därför i dag-numret porträtten af det nya regentparet öfver det mäktiga öriket, konung Edvard VII och drottning Alexandra.

Den nya drottningen, född i Köpenhamn den 1 december 1844 och dotter af det danska konungaparet Kristian IX och hans gemål Lovisa af Hessen-Kassel, är, som kändt, en af Europas mest intagande furstinnor och åtnjuter de allra varmaste sympatier i England.

Bland våra öfriga bilder, som stå i sammanhang

med drottning Victorias död, märkes en vy af slottet Osborne House på ön Whigt. I den runda utbyggnaden å slottets vänstra del, bakom den stora marmorurnan, är det rum beläget, i hvilket drottningen utandades sin sista suck.

*

STOCKHOLMS NYA FOLKKÖK har som bekant i dessa dagar invigts i nyinredda ljusa och luftiga lokaler i Stockholms folkköks förlagsaktiebolags eget hus, Norrlandsgatan 29. De bilder vi i dag bringa våra läsare från Stockholms nya folkkök ge ett godt begrepp om de rymliga och välinredda lokaler, i hvilka det är inrymdt, och om den lifliga frekvens, som råder därstädes. Den första bilden visar den stora serveringslokalen, där mid-

dagen just håller på att äfåtas, och därunder ses köket med sina väldiga pannor och kittlar, hvori kan kokas mat för ej mindre än 3,000 personer.

På den tredje bilden återges en liten situation från prins Carls besök här om dagen å folkköket. Den kunglige gästen slog sig helt gemytligt ned ute i köket och lat sig den folkliga maten väl smaka. På den fjärde bilden åter se vi, hur det går till vid serveringsdisken, när gästerna äro riktigt »heta på gröten».

Stockholms folkköks aktiebolags styrelse består af: Prins Carl, ordförande, öfverstelöjtnanten A. Billmansson, ryttmästaren C. E. Arfwedsson, kaptenen Otto Zethelius, grosshandlaren V Ramstedt, friherrinnan Celsing samt fru-rna Zethräus och Odberg, hvarjämte en hel del damer ur den högsta societeten äro intresserade i företaget och taga verksam del i det ansträngande arbetet i folkkökets lokaler.

EN SEXTIOÅRIG SKÅDESPELARE.

RICHARD WAGNER, den uppburna skådespelaren och forne direktör-n vid Södra teatern, fyller i morgon, söndag, 60 år. Ryktet om hans personlighet har ej, som hans store namnes, flugit hela den civiliserade världen rundt och framkallat srid inom konstens olika läger. Han har ej lagt en väd för sina fötter, ty det tillhör endast snillet, men han har under åtskilliga decennier gladt den nordiska teaterpubliken med »in-sceniska talang i en månfald af roller från det högre skådespelet och ned till operetten och farsen.

Hans största sceniska bragd har varit framställandet af bisp Nicolas i Ibsens »Kongsemnerne». Det var gedigen, verkningfull konst från rollens första till sista replik, och ingen svensk skådespelare, som sedermera uppträdt i samma roll, har lyckats nå, hvad Richard Wagner den gangen nådde.

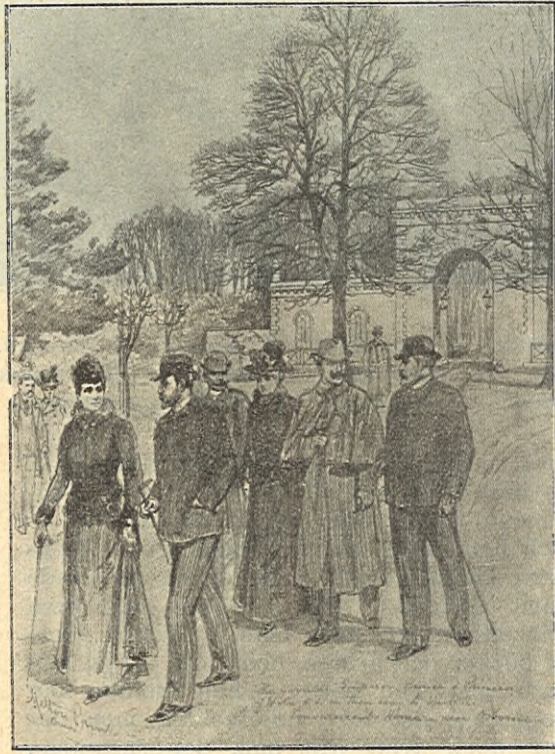
För öfrigt är förteckningen på de uppgifter han under sin langvariga teaterbana utfört skiftande som figurerna i en nyårsrevy.

Han har med det mest glittrande tjuvpojkslynnen i världen spelat prins Pietro i operetten »Boccaccio» minst ett hundra åftnar å rad, utan att förtrötts af denna kraftpröfvande rolighetsproduktion; han har som vivören Anatole tillbedt »Niche» på ett sätt, som, för att illusoriskt kunna skildras, kräver till åskådningmaterial ett par rutiga byxor i praktupplaga; han har vidare som Celestin i »Lilla Helgonet» varit den skenheligaste kantor en kyrklig församling någonsin kunnat förete och i »Pariserpojken» spelat gamle De Morin med både värme och värdighet.

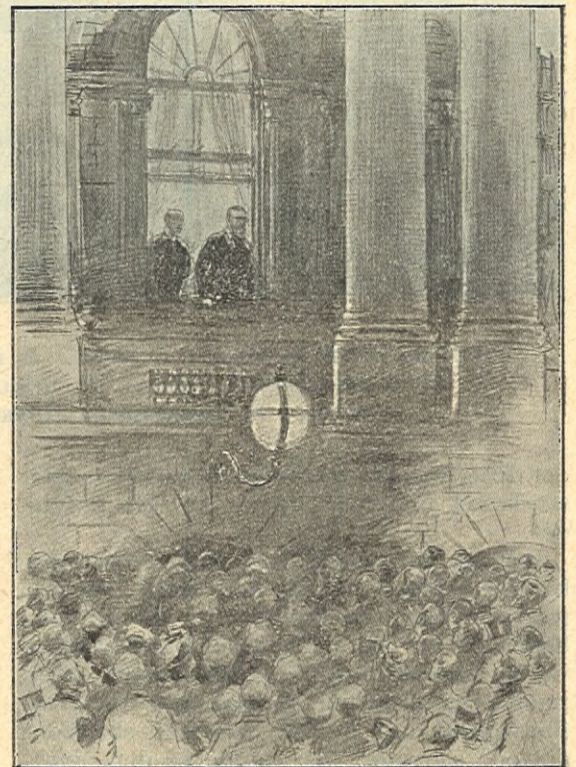
Nobla gubbar, löjlige narrar och groteska operettgestalter har han skänkt scenens lif. Och om han ej alltid lyckats att träffa den rätta tonen, förläna

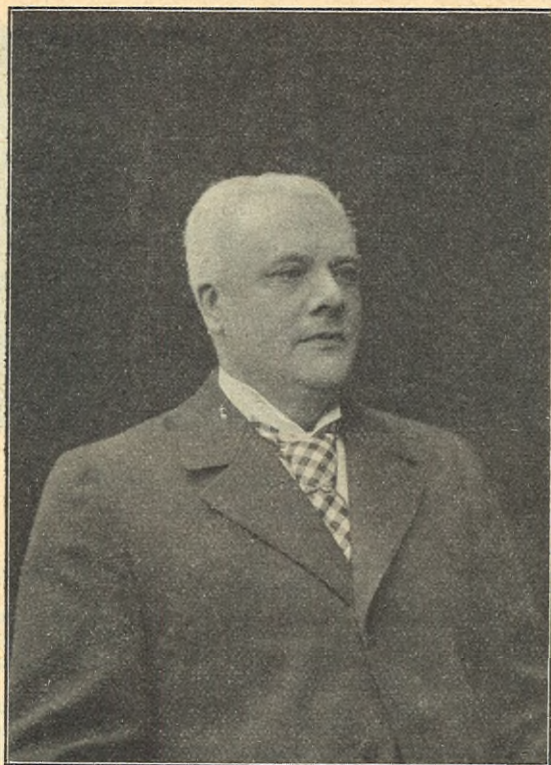
PRINSEN AF WALES MOTTAGER KEJSAR WILHELM PÅ CHARING CROSS STATIONEN I LONDON.

UNDER VÄNTANS TIMMAR I PARKEN VID OSBORNE. PRINSEN OCH PRINSESSAN AF WALES, KEJSAR WILHELM M. FL.

LORDMAYORN UPPLÄSER TELEGRAMMET OM DROTTNINGENS DÖD FÖR FOLKMASSORNA UTANFÖR MANSION HOUSE.

Dahlöf foto.

RICHARD WAGNER.

den slående karaktärstiken, finnes dock ingen uppgift i denna rikhaltiga repertoar, på hvilken han uraktlåtligt att nedlägga ett samvetsgrant och af varmt intresse uppfyllt arbete.

Hvad skola vi mera säga om den populäre och aktade konstnären? Jo, att han har varit och fortfarande är en af våra vackraste skådespelare, hvartill vidstående porträtt tjänar som belysande illustration; vidare att han varit och alltjämt är en älskvärd och redbar personlighet och en lycklig familjefader i ett det lyckligaste hem.

Silfverhårig i ordets fulla mening ingår han i sitt 60:de år; men alltjämt ung till sinnet bär han årens börda lätt.

Talrika vänner när och fjärran och en minnesgod publik skola förvisso på den betydelsefulla dagen sända sina varmaste lyckönskningar till såväl konstnären som människan — till den förre för allt godt, hvarmed han gagnat den sceniska konsten här hemma, till den senare för hans många goda egenskaper som privatperson.

ERNST HÖGMAN.

GUISEPPE VERDI.

DET MODERNA ITALIENS största och mest dyrkade tondiktare, Giuseppe Verdi, afled för några dagar sedan i en ålder af 87 år.

Född i en liten italiensk by nära Parma, röjde han redan i sina gossår en allvarlig och sluten karaktär, som endast kunde upplifvas af musik, en konst, med hvilken han första gången gjorde bekantskap genom ett — positiv. Att han sedermera kommit att skänka detta instrument en hart när outtömlig repertoar, kan betraktas som en mästarens ofrivilliga tacksamhetsgård åt ifrågavarande tonredskap.

Den unge Verdis ovanliga musikaliska anlag gjorde, att han af sina föräldrar, trots deras knappa ekonomiska tillgångar, blef omsorgsfullt uppfostrad, så att han redan vid tolf års ålder kunde sköta organistbefattningen i Roncale. När han uppnått 20 år, erhöill han af en sin vän och beskyddare, köpmannen Barezzi i Busseto, ett stipendium, som satte honom i stånd att i Milano odeladt få ägna sig åt musikens studium. Från den dagen vigde han sig helt åt tonkonsten, och hans första större arbete blef operan »Oberto», som gjorde verklig lycka och för första gången fäste den musikaliska världens uppmärksamhet vid namnet Verdi.

Efter operan »Oberto» producerade V. med allt intensivare växande alstringskraft den ena nya operan efter den andra, rönande ömsom seger, ömsom nederlag. Med operorna »Rigoletto», »Trubaduren» och »Traviata» förvärfvade sig mästron världsrökt — en ryktbarhet, som måhända i dag

skulle varit i nedgående, om ej diktaren under de senaste decennierna af sitt lif med en sällspordt förnygrad skaparkraft åstadkommit de af sann genialitet och modern form präglade operorna »Aida», »Othello» och »Falstaff». I synnerhet i det förstnämnda af dessa verk har V. delvis under inflytande af Wagner, men med fasthållande af sin italienska individualitet, lyckats uppnå större dramatisk sanning och trognare lokalfärg än fordom, på samma gång han i musikalisk form, harmoni och orkestretning utvecklat en konst, som ingen förut tilltrött honom.

Bland hans sista arbeten må nämnas de andliga sångerna »Pezzi Sacri», hvilka härliga tonverk också kommit till uppförande härstädes.

Verdi som människa träder ej i skuggan för Verdi som konstnär, ty han var en alltigenom ädel personlighet. Och när han nu lagt sina ögon tillhoppa, mått af år och ära, är det ej blott kungasorg i konstens värld, utan också djup landssorg i det soliga skönhetsriket mellan Adrias och Medelhavets vågor.

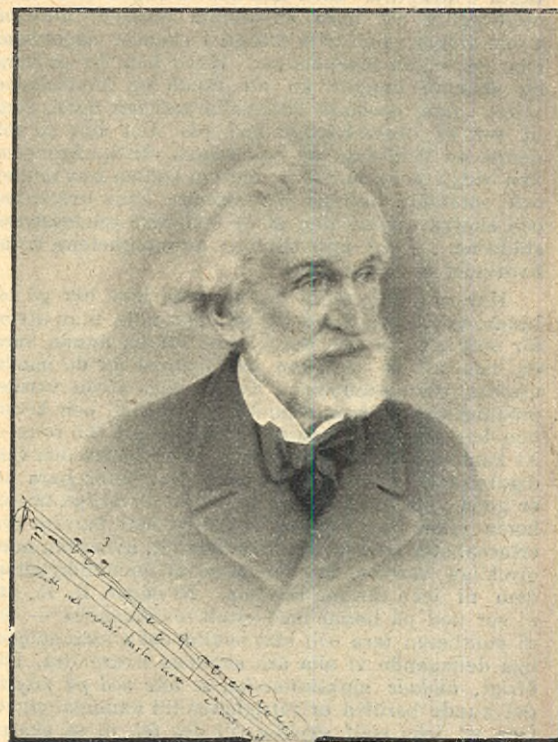
Originalen till det porträtt af Verdi vi meddela i dagsnumret är en gåfva af V. personligen till Musikhistoriska museet i Stockholm samt försedt med tonsättarens egenhändiga namnteckning och musikautograf, den sistnämnda bestående af ett par takter ur finalen i operan »Falstaffs» sista akt.

NÅGRA ORD TILL »ARBETANDE SYSTRAR». AF PEN.

ÄLDRE ÄN ALLA predikade evangelier är det uttalade, men outplånliga, i alla evigheter bestående evangeliet: arbeta! Människa, barn af jord och himmel, ligger icke i ditt innersta hjärta en kraftkälla för ordnad verksamhet och sväller, tills du gifver den fritt aflopp i välsignelsebringande handlingar omkring dig? Det, som är ordnad och öde, skall du göra ordnad och nyttigt. Hvarhelst du träffar på oordning, där har du din eviga fiende, anfäll honom raskt, underkuffa honom, gör honom — Kaos' undersäte — till förnuftets, gudomlighetens och din. Graf upp tisteln, som växer på din stig, att ett nyttigt grässtrå — en droppe närande mjölk — må växa där istället. — Att göra en vrå af Guds skapade värld en smula mera fruktbarande, bättre, mera värd Gud — att göra ett mänskligt hjärta en smula klokare, manligare, lyckligare, mera välsignadt, mindre förbannadt — det är arbete för en gud. — — — Välsignad är du, som funnit ditt arbete! Begär ingen större lycka! — — — Allt sant arbete är religion, arbete är mod — — — arbete är lif!...

TH. CARLYLE.

Så sköna ord har en arbetets apostel uttalat om arbetets höga betydelse och ära, och jag vågar påstå, att de för visso höra till fåtalet, hvilka ännu i vår tid skulle vara benägna att ringakta det eller dess utförelse. Hos en opartisk läsare väckes därför någon undran öfver de inlägg, som nyligen varit synliga i Idun angående »våra arbetande systrars ställning i sällskapslivet» och hvilka, trots de korn af sanning, som kunna finnas däri, på samma gång innehålla så mycket motsägande. Ehuru jag icke är nog lycklig att höra till dessa arbetande systrars tal, vet jag mig aldrig ha sett ned på, utan snarare upp till dem med all aktning. Har jag däremot någon gång gjort mig skyldig till det så mycket klandrade felet att samtala med någon af dem om hennes lifskall, så har det skett dels i det ganska förlåtliga antagandet, att hon vore särskild intresserad däraf, dels i den lofvärda afsikten att inhämta väl behöfliga upplysningar om ett och annat för egen del. Att jag är okunnig om en hel del, är jag nämligen nog bildad att öppet vidgå och söka råda bot för, hvarhelst ett tillfälle yppar sig! Och jag nödgas nu äfven öppet erkänna, kära arbetande syster,

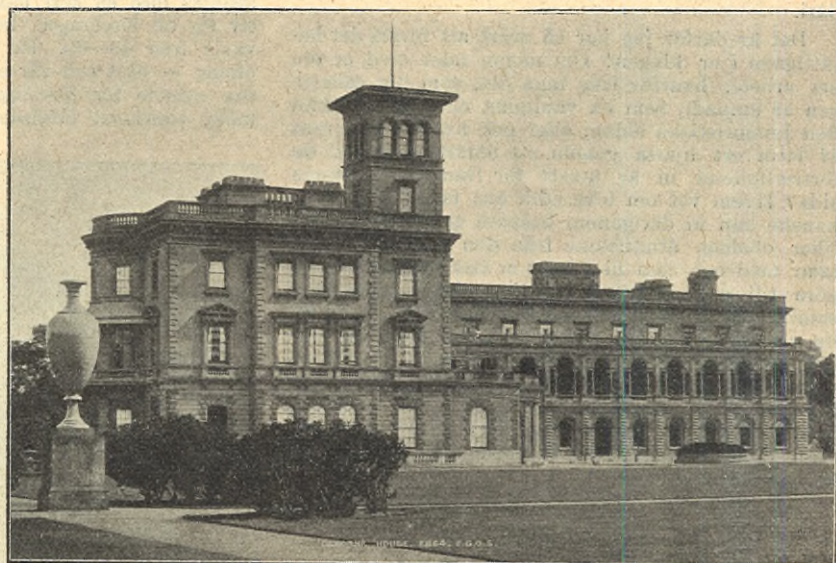

Giuseppe Verdi
M. le no. 1196
1900

GUISEPPE VERDI.

att detta talet om att »bli missmodig», när man talar med er om ert arbete, är mig både mörkt och underligt. Just detta är bland männen, det är jag öfvertygad om, ett gärna valdt diskussionsämne, och det synes mig visa, att kvinnan icke ännu lärt sig rätt uppskatta arbetets ära, om hon likt en sliten och föraktad hvardagsdräkt önskar kasta undan ända till tanken därpå, när hon är ute bland medmänniskor. Hon vill för en gångs skull »ha roligt» — heter det. Hon har således intet nöje af sitt arbete?! Nu misstar jag mig — R. E. förklarar ju tvärtom, att hon ägnar sig »med brinnande intresse» åt sitt kall, hvilket tar alla hennes tankar och krafter i beslag. Och likväl finner hon det odrägligt att resonnera i sjukvård med okunniga människor!

Nu är det väl eljes gemenligen så, att det, som dagligen upptar ens tankar och äger hela ens intresse, är det ämne, man helst talar om med sin omgivning. Förstår denna ingenting däraf — med så mycket större ifver och hänförelse söker man klagöra de olika synpunkterna, och det är ens sträfvan att hos åhöraren ingjuta något af sitt eget intresse för saken. Hvad skulle kunna vara ett bättre ämne att tala om än sitt kall? Låt vara, att den, som inledt samtalet, gjort det endast af artighet — en bevekelsegrund, som likväl borde så mycket högre skattas, eftersom den bevisar, att man aktar personen i fråga för god att tala om detta — »just ingenting», hvarmed världsmänniskor pläga upp-

OSBORNE HOUSE, DÄR DROTTNING VICTORIA AFLIED.

vakta hvarandra. Eller kan det verkligen vara mera uppbyggligt att höra »hvarenda kavaljer» göra er t. ex. frågan: hur trifs fröken i staden? något som icke så sällan förekommer. Hvad kan för er vara en skönare uppgift än att tända en förstälensens glimt i den stackars lättjefulla varelses ögon, som ni ser så obarmhärtigt ned på. Det blir ju för denna en fläkt från en helt annan värld, något som kan vidga hans horisont, ingifva honom nya tankar och särskildt bidra till att skingra hans ovetenhet och skefva uppfattning af er och edra medsysters ställning. »Gräf upp tisteln,» okunnighetens tistel hvarhelst ni möter den!

Har ni aldrig tänkt på, att man icke bör gå på bjudningar utslutande för sitt eget nöje, utan äfven för andras? Nu kan det ju just för en annan vara en lisa att få tala om något annat än de gamla utnötta salongsämnena. Kom i håg, äfven världsmänniskan har sina stunder af trötthet, och äfven hon har gått på bjudningen i afsikt att »ha roligt». Ni kan kanske bidra till på ett bättre och värdisare sätt, än hon tänkt sig. Det beror bara på er goda vilja och förmåga att på ett allvarligt, fängslande eller humoristiskt åskådligt sätt berätta era erfarenheter från de lifvets arbetsfält, hvarifrån hon, olyckliga varelse, är utestängd af omständigheter, dem ni icke förmår bedöma. Ni säger, R. E., att ni ser ned på henne med »stolt medlidande» — låt ni stoltheten fara och sätt istället det allmänmänniska deltagande vi alla äro skyldiga hvarandra. För öfrigt, bildade sjuksköterska, se icke ned på någon, det kunde beröfva er rättigheten till nämnda epitet! Gör er icke själf skyldig till det fel, ni så skarpt klandrar hos andra — öfversitteri. Med hvad rätt ger ni sidohugg åt en annan arbetande medsyster genom att tala nedsättande om hennes arbete med endast »döda siffror»? Allt ärligt arbete, den simpellaste dagsverkarens, kokerskas, sjuksköterskas, konstnärs eller kejsares, är ju i den stora arbetsgifvarens ögon jämnogd!

Och ni, lilla »telefonstackare», om er gör det mig hjärtligt ondt, därför — att ni låter ert arbete försläpva er istället för att, höjd öfver det, själf behärska det. Vet ni då icke att — »allt kan adlas, blott man lägger sin själ uti det!» Om ni istället för att med afsky betrakta den slamrande telegraf-apparaten som ett »odjur», låte tanken dröja vid det storartade målet för er verksamhet. Det är ju tusen och åter tusen människotankar eller människoröster, som ledas genom er lilla hand! Tank på att det är genom er bemedling och påpasslighet som mången gång på ett par minuter stora idéer utbytas och viktiga afgöranden träffas, hvilkas följder kunna blifva ödesdigra eller lyckobringande för en enskild människa, en familj eller kanske för en hel nation. Det är människors jubel eller nödrop ni befördrar! Äfven den ädla metallen har sitt slagg, men icke desto mindre är det, som ni sysslar med, det viktigaste af allt — de intima uttrycken af tusentals medmänniskors innersta personligheter. O, lilla telegrafist, telefonist, postkvinna eller hvad ni nu är, förnedra er icke till en maskin, äfven ni har ju fått en lefvande ande! Det är det rikaste lefvande material ni arbetar med, lika såväl som sjuksköterskan arbetar med »levande människor» och lärarinnan med lefvande barnasjälar. Och äfven kontoristens »döda siffror» bli lefvande, om man betänker, hvad de beteckna af välfärd eller dess motsats för hennes chef eller den stora affärens hundratals arbetare och biträden och därmed i stort sedt för landet! Det finns för er och era medmänniskor en skön betydelse i hvarje slag af arbete, och det beror endast på er själf att inlägga den däri.

Det är därför jag har så svårt att förstå det berättigade i er klagan! Om någon talar med er om ert arbete, hvarför icke taga det, som det säkerligen är ämnadt, som en vänlighet eller se det från den humoristiska sidan, eller och hvarför icke rent af lätta ert hjärta genom att berätta några af de förtretligheter ni är utsatt för från allmänhetens sida? Hvem vet om icke edra ord falla i god jord; kanske kan ni därigenom bespara er själf och edra likar obehag, åtminstone från den person ni samtalat med och som ni genom er älskvardhet lyckats göra till er bundsförvant. För öfrigt, inled själf samtal om hvad ni önskar, sitt inte och »se omöjlig ut», så tror ingen heller att ni är det! Sitt inte och känn er förbissedd och ringaktad. I vår tid se upplysta människor sannerligen icke ned på er för arbetets skull, och skulle någon göra det — så var viss, att det är någon, hvilkens omdöme ni bör vara upphöjd öfver och hvilkens uppskattning ni kan undvara. —

Tusen (1000) kronor för »en god idé»!

Se närmare pristäfningsreglerna i Idun nr 3!

K. F. U. K. I GÖTEBORG.

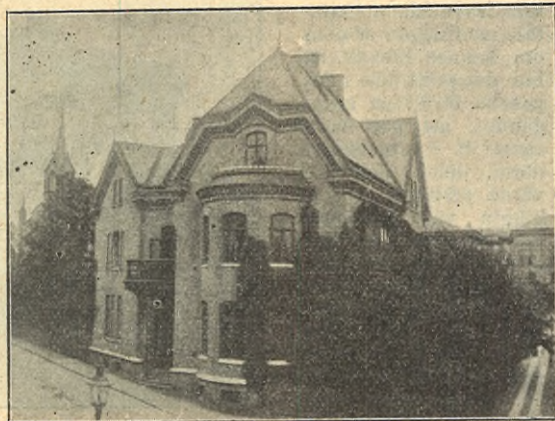
KRISTLIGA FÖRENINGEN AF UNGA KVINNOR i Göteborg firade den 20 januari sin 10-årsfest i K. F. U. M:s hörsal, som från golf till tak var fullsatt med högtidsklädda åhörare och åhörarinnor. Den vackra festens program omväxlade med sång, årsberättelse och högtidstal af domprostern i Strengnäs d:r K. U. Nylander.

Kristliga föreningen af Unga Kvinnor (K. F. U. K.) verksamhet började den 7 januari 1891 och har sedan efter samma program, som då uppställdes, oafbrutet fortgått, endast med den skillnaden att då första årets mötesdagar voro två i veckan, de år 1900 voro 7, och att då vid första årets slut föreningen, utom understödande medlemmar, räknade 106, den vid ingången till detta år hade 400 och med understödande 550. De 400 representera snart sagdt alla yrken, hvare kvinnor användas, utom fabrikena, detta af det skäl, att i Göteborg redan innan K. F. U. K. bildades fanns en verksamhet för fabriksflickor, som under dessa 10 år betydligt utvidgats. Den ledes nu af medlemmar inom K. F. U. K.

Föreningens första lokal var belägen Drottninggatan 31, men den 3 september 1899 invigdes till föreningens hem den här afbildade villan, belägen vid Hvitfeldtsplatsen. Den rymmer i nedre våningen hörsal, med platser för 150 personer, matsal, kök, serveringsrum. En vacker trappuppgång leder upp till andra våningen, där man från sekreterarens arbetsrum kommer in i ett stort treftligt läsrum. Böcker och tidningar fylla de öppna hyllorna och ett vanligt bokskåp innesluter läsbiblioteket. I denna våning finns dessutom husmoderns rum, ett par sofrum, kapp och badrum. Två sofrum äro belägna en trappa upp. I föreningens hem äro 6 unga kvinnor, syssel-satta på kontor och med undervisning, inackorderade, och under vintermånaderna intaga, till pris af 30 å 40 öre, mellan 50—70 i butiker, på syatelierer m. fl. ställen, arbetande unga kvinnor sina måltider därstädes.

Föreningens verksamhet är för öfrigt af mångsidig och välsignelsebringande art. Alla söndagsaftnar samlas i hörsalen 50—100 kvinnor, som med spänd uppmärksamhet lyssna till föredrag öfver ett ämne ur bibeln, ur kyrkohistorien eller från missionsfältet. När det är slut och sången tystnat, samlas de i läsrummet en trappa upp och återstoden af mötetiden användes till samkväm, musik, meningsutbyten och en gång i månaden till nykterhetsföredrag. Måndagskvällarna ägnas åt symöte för Kinamissionen, och i en gymnastiklokal omväxlas med gymnastiska rörelser och fria lekar. På tisdagsaftnarna hålles engelsk lektion och under höst- och vårterminerna emigrantinbjudningar. Bjudningen sker antingen i hotellen eller på gatan af föreningsmedlemmar, som sedan ledsaga gästerna till och från föreningen. Här söker man göra den sista aftonen i hemlandet så angenäm och lärorik som möjligt för de bortfarande. Fosterländska och religiösa sånger omväxla, vid tebordet språkas lifligt och till sist hålles en kort bibelbetraktelse, åtföljd af bön och sång. Mötena, hvilka började 1897, ha varit besökta af 1,054 gäster.

När onsdagskvällen kommer, är läsrummet förvandlad till sällskapsrum, där den ena gruppen efter den andra under lifligt samspråk samlas med sina handarbeten. De, som ej ha närmare bekanta, sysselsätta sig med böcker, tidningar och planschverk, tills efter téserveringen gemensam sång inleder kvällens föredrag. Detta kan vara en reseskildring, biografi eller behandla historiska ämnen, hälsolära, fysiologi varukännedom, med ett ord allt hvad som för den unga kvinnan är till nytta och glädje i lifvet. Det avslutas med en kort bibelbetraktelse, som gärna sluter sig till föredraget. Deltagarinnorna i dessa möten växla från 40—60. På torsdagsaftonen hålles sångöfning — höst och vår emigrantinbjudning — på fredag symöte för föreningens sjuka, på lördag böne-möte, emellanåt bibelsamtal.

K. F. U. K.'S VILLA I GÖTEBORG.

K. F. U. K.'S SOMMARHEM I ÖRGRYTE.
L. BORGMAN FOTO.

Dessutom förekomma, dock sparsamt, mera festliga samkväm med stor tillslutning.

Mötena ledas och föredragen hållas nästan utslutande af föreningens ordförande, v. ordförande och sekreterare. Den första och sistnämnda ha ända från början lett föreningens verksamhet.

Ordföranden och den ledande själen i Göteborgs K. F. U. K. är fröken Beatrice Dickson, som till föreningen med storartad frikostighet upplåtit såväl dess vid Hvitfeldtsplatsen 4 belägna lokal, som också till sommarhem för föreningens medlemmar den i Örgryte nära Öfverås vackert belägna byggnad, hvaraf vi äfven bringa en afbildning.

A—R.

EN RUNA.

DE FINSKA POSTMÄRKENA äro numera ett minne blott. De slopades den 14 januari i år och hafva nu efterträddts af märken, där den ryska tvåhöfdade örnen tronar.

Äfven denna åtgärd måste betraktas såsom hörande till dem, hvilka utmärkt de två senast gångna åren i vårt land och hvilka afse att förnta vårt folks själfständighet och bidra till ett närmande mellan detta folk och det ryska — åtgärder, hvilka dock komma att leda till det rakt motsatta med dem åsyftade.

Då det emellertid, som sagdt, är ett faktum, att de finska postmärkena ej längre existera, kan det vara skäl att kasta en kort historisk återblick på dessas tillkomst och den form m. m. de ägt under den tid de funnits till.

Vi nämna då först, att vårt land var det fjärde i ordningen, som införde frimärken och kuvert i den postala samfärdseln. Detta inträffade 1845 med kuvert och 1856 med frimärken.

Att i detalj beskrifva de olika typer, som sedan dess intill nu användts, anse vi dock upptaga allt för stort utrymme i Iduns spalter. Vi nämna därför blott, att det första finska kuvertet af år 1845 utvisade en uppstående oval med landsvapnet omgifvet af tvånnne posthorn; öfver vapnet lästes: Poststämpel samt under ovalen å en slinga: 10 kopek och 20 kopek.

Det första finska frimärket, det af 1856, hade formen af en liggande oval. Finlands vapen står här öfver tvånnne posthorn, under det valörtexten i latinsk stil till vänster och rysk stil till höger flankerar sidorna. Färgen är blå för 5 kopeks, röd för 10 kopeks märken.

Den följande emissionen, den af år 1860, äger formen af en uppstående rektangel med vapnet inom oval.

Åren 1866—67 förändrades valörbeteckningen i Finlands eget myntslag. Inskriptionen är ofvan i latinsk stil, nertill i rysk.

Emissionerna från 1875 till närvarande tid äro hvad utseendet vidkommer i väsentliga delar nog lika hvarandra, och då de senast gällande finska post-

märkena för Iduns läsare äro väl kända, vilja vi ej inlåta oss på en beskrifning af desamma. Nämma blott, att från 1889—1890 äfven rysk inskription införts i dessa, under det från 1875 till 1889 endast svensk och finsk text här förekom.

Nämnas må ännu, att brefkort kommo i bruk 1871 och att dessa förut hade text i grönt, hvilken senare växlat mellan lila, brun, brungult, violett, rosa och karmin. 1890 infördes den finsk-ryska myntbeteckningen och texten.

Häruöfver hafva existerat returkort i emissioner från 1871—72, 1876, 1881, 1885—1887, 1891 och 1892. Valören har varit 10 penni och 25 penni.

Stämpelde kuvert hafva jämväl ända till senaste tider förekommit.

Inalles hafva ett hundratal frimärken med det finska vapnet under tidernas lopp existerat.

Vi lämna här bilden af det senast använda brefkortsmärket, af det likaledes sista 25-pennismärket, af ett märke från 1860-talet samt af det s. k. sorgemärket, hvares tillkomst liksom förbudet mot dess användande äro väl bekanta så inom som utom landet.

Finland i januari 1901.

V. LINDMAN.

»FOLKUNGASAGAN» Å SVENSKA TEATERN.

I KEDJAN af de skådespel, August Strindbergs mäktiga snille under de senaste åren format oss ur svenska häfder, står måhända »Folkungasagan» som det glansfullaste och starkast verkande. En dystert, nästan spöklikt skimrande glans, visserligen, öfver denna nordiska passionshistoria om det skuldlösa konungliga offerlammet för sin ätts, sitt släktes synder; en verkan med gisselslag och förlamande skräck öfver skälfvande hjärtan. Men trots den hemska ödsligheten i detta det omutliga ödets sorgespel hvilar det en sådan äkta patos, en så storstilad lyrisk flykt öfver hela diktverket, att det ej kan undgå att underbart gripa och tjusa. Och mellan straffdomens och digerdödens nattliga valplatser med deras skrämmande fackelsken af mordbrand och blod stråla scener af vemodig poesi, af försonande idealitet med ren och betagande glans.

Vid en dikt sådan som denna synes det oss meningslöst att med kritisk skolmästarmin nagelfara sömmarne. I hvad mån Strindbergs veke drömmarkonung Magnus, hans trånande ljufva drömmardrottning Blanche, hans bistra Brigitta, hans tigerhjärtade kungamoder, hans Sauls-kvalde Porse, hans späda ynglingakonung och jungfrudrottning, Erik och Beatrix med deras barnkammarkronor, och så allt vidare — i hvad mån alla dessa gestalter öfverensstämma med den s. k. historiska sanningen, kommer oss bra litet vid. Hufvudsaken är, att diktaren med skaldisk intuitivitet förstätt att gifva dem en och hvar i en gjutning och i dem inblåsa sin andes lefvande lif. Och å den yttre ramen, kostymen, sceneriet, tidstyperna, massorna, har han i hvarje händelse med sin säkra blick för skådebanans medel och kraf förlänat en illuderande och i hög grad framhävande verkan.

Att här således förelåg en lika pröfvande som — rätt löst — tacksam uppgift för samtliga vid den sceniska framställningen medverkande krafter var tydligt. Dekorationsmålaren hade skilts från sin sak ypperligt. Det utomordentligt stilfulla torg-

sceneriet bör bokföras som en af hr Grabows vackraste konstnärliga bragder. Den unge, nye regissören, hr K. Hedberg, gick ock i det hela godt från arbetet. Ingen föds mästars — och detta var, om något, lagdt till ett mästarprof. Komma vi så till de spelande. Tyvärr kunna vi här icke lämna ett lika odeladt erkännande. Hufvudrollen, kung Magnus, bars upp af hr de Wahl med värme och god förståelse — och detta var ju lyckligt! Fru Sandell utmejslade genialt sin lilla, men ytterst viktiga roll som Bengt Algotsons »besatta» fränskilda hustru — gorgonens sinnesförvirrande bild i »Folkungasagan» ödesspel. Fröken Lundquist som drottning Blanche, hr G. Hillberg som kung Erik, hr Svennberg som Bengt Algotson och fröken L. Håkansson som Beatrix fyllde äfven tillfredsställande sina uppgifter. På ett par håll, där man trodde sig ha rätt att vänta som mest, svekos emellertid förhoppningarna. Hr E. Hillbergs Knut Porse blef till en mycket grumlig, färglös och därför ointressant framställning, och fru Håkanssons änkedrottning höll ej heller mättet. Redan maskeringen syntes oss olycklig — det var, med förlof, mer af zigenarragata i denna svartmuskiga änkehertiginna än af den titaniska ondskan, som väl dock alltid skall imponera, äfven när den verkar som mest afskyvärd. Och så fru Sternwall som Brigitta! Här hade man verkligen icke mycket vågat vänta, och litet, alltför litet var det ock man fick. För styckets helhetsverkan är dock Brigittas figur af ej ringa betydelse, hvadan denna olämpliga rollplacering särskildt måste beklagas.

Med brister, med förtjänster gjorde dock »Folkungasagan» redan på premiären ett mäktigt intryck. Djupare, djupare från akt till akt tryckte stämningen sin klo i våra hjärtan. Och när den fjärde akten med sin smärtfyllda korsdragarscen, sina pestfasors och sina rusiga orgiers stegring drog fram för våra blickar — hur andlöst bäfvande sutto vi där icke, en tusenhöfdad åskådardrop med en själ och en stämning. Och så den härliga sista aktens vemodsljufva slutackord — barnakonungens och liljedrottningens dignande död under sina hårda kronor... Den fuktiga glans, som då förmärktes i de flestas ögon, bör ha varit författarens bästa tack, och genom denna glans skulle vi ock, som genom ett förklarings skimmer, ha velat se honom själf, om han kunnat hörsamma de jublande kallelser, som efter täckelsets fall knappast ville taga någon ända. Men Strindberg, den stora afskildhetens skygge dyrkare, var äfven denna gång personligen fjärran från skådeplatsen för sin triumf, och de agerande fingro nu ensamma mottaga den hyllning, som väl till största delen var hemburen mästararen.

J. N.—G.

Af våra bilder ur skådespelet framställer den första (akt 2) Brigittas kammare. De å bilden synliga personerna äro, räknade från vänster till höger: Brigitta, de båda färnorna, stående i skamvrån på ömse sidor om spiseln, konung Erik, drottning Beatrix och konung Magnus.

Den andra bilden återger torgscenen i fjärde akten med konung Magnus i midten, dignande under korsets tyngd; å trappan till höger synes den unge konung Erik. Den tredje och sista bilden framställer slottssalen i tredje akten. Längst till vänster står drottning Blanche; vidare Bengt Algotson, drottning Beatrix, konungarne Erik och Magnus samt längst till höger änkehertiginna Ingeborg.

KUNGL. TEATERN har under den senast förflutna veckan bjudit på en serie föreställningar, som fått sitt hufvudintresse genom hr Georg Anthes' gästspel. Från och med tisdagen i förra veckan till och med måndagen i den innevarande har den framstående sångaren uppträdt i ej mindre än fyra olika partier, nämligen som Walther i »Mästernsångarne», Tannhäuser, Don José i »Carmen» samt »Lohengrin». Den första och den sista af nyssnämnda uppgifter äro denna gång nya i hans uppträdande inför vår publik. Och man har svårt att afgöra, i hvilken uppgift den ärade gästen lyckas bäst. Hr A. torde emellertid i främsta rummet vara Wagner-sångare. Ätminstone när han enligt vår åsikt — och vi hafva flere gånger hört honom äfven i Dresden — konstnärligt taget högst i sådana uppgifter som Siegmund och Siegfried, den listige Loge ej att förglömma, alla tre i Niebelungen-

HYLIN & CoS

FABRIKSAKTIEBOLAG

—KONGL. HOFLEVERANTÖR.—

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULD MEDALJ

Försäljes i våra butiker

12 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16

A. T. 64 69.

A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

cykeln. Hans starka, klangfulla tenorstämman och hans dramatiskt liffulla spel, understödt af en sällsynt individualiserings- och nyanseringsförmåga, skapa här sådana helgjutna bilder, som man aldrig glömmes. Och en hvar, som under hans gästspel härstädes haft tillfälle följa hans framställning af den ridderlige mästersångaren, den i trolldom bundne, djupt förkrossade pilgrimen eller den ljusomstrålade gralsridderen, har ej kunnat undgå att finna,

GEORG ANTHES.

det man här har en äkta konstnär framför sig. Liksom i Wagners operor text och musik sluta sig tätt till hvarann, supplerar hvarann, så står äfven hr Anthes' framställning i fullaste samklang med kompositörens intentioner; inga luckor eller döda punkter förekomma i hans spel, utan framställningen verkar alltigenom helgjuten. Såsom bevis på det sagda skulle kunna anföras en hel mängd detaljer från Mästernsångarne, Lohengrin och Tannhäuser,

men bristande utrymme lägger hinder i vägen härför. Sångarens hela uppträdande präglas af ungdomlig käckhet och manlighet.

Hvad sången beträffar kan måhända anmärkas, att föredraget ej är nog buret, utan stundom verkar något afhugget, samt att höjntonerna ibland tyckas ansättas med en viss ansträngning. Det senare torde dock få tillskrivas någon ännu kvarstående indisposition efter en strax före hitresan genomgången förkylning. Stämman är en omfångsrik och klangfull tenor med vacker barytonfärg; uttalet är klart och tydligt, fraseringen värdad. I musikalisk och dramatisk framställningskonst förtjänar hr A. att framställas som ett mönster, och k. teaterns direktions är allt erkännande värd för anordnandet af detta gästspel. Den musikalskande allmänheten har ock visat sig uppskatta detsamma, ty alla föreställningarna hafva gifvits för fulla eller mycket goda hus, och bifallet har varit synnerligen lifligt.

Hr A. är född 1863 och står sålunda i sin bästa ålder. Han har i många år varit bunden vid hofoperan i Dresden, där han nyligen fått sitt kontrakt förlängdt på fem år.

VASATEATERN. Mikadon, vår glade bekante från början af 1890-talet, har, såsom förut nämnts, kommit på visit till direktör Ranft på Vasateatern. Och ganska säkert kommer denna visit icke att bli af det fransyska slaget, att döma åtminstone af de gode stockholmarnes glädje vid åsynen af det charmant följande, i hvilket den japanesiske höfdingen uppenbarat sig, och det uppslupna och trefliga humör, som alla de mångfärgade österländingarna besitta, så i spel som sång. Fruarna Meissner och Kihlberg samt fröknarna Grünberg och Grönberg äro förträffliga i resp. roller alla fyra, och hrr Strömberg, Lund, Bergström, Schücker och Ringvall bidraga hvar i sin stad till den glada och animerade stämning, som f. n. råder på Vasateatern.

Begär mönster af vårt garanterade solida siden från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps-, och promenadtoaletter, äfven kulörta och hvita.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bo-staden.

Schweizer & Co, Luzern (Schweiz.)

Siden-Export

Köp svart Siden!

»Alla småbarn böra, i synnerhet under det första lefnadsåret, tvättas med Henrik Gahns med lanolin öfverfettade Barntvål, som stärker och bevarar huden samt förekommer hud-löshet och sårnader. Genom en ringa tillsats af Thymol (0,2%) är den äfven ett godt desinficerande medel, lagom kraftigt för de späda barnens ömtåliga hud. Den rekommenderas af barnmorskor och barnsköterskor och berömmes af alla de mödrar, som, tack vare tvålens godhet, se sina barn fria från utslag och hud-sprickor.»

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinnorna: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 3—9 FEBR. 1901.

Söndag: Buljong med pastej; hafstunga à la Colbert; stekta ripor med syltgurkor; charlotte russe.

Måndag: Fläskkotletter med potatis; saftosoppa med mannagrynsflammeri.

Tisdag: Potatisoppa; stufvad gädda.

Onsdag: Falsk hare med konserverade ärter; hvit sagosoppa.

Torsdag: Ärtor med fläsk; syltomelett.

Fredag: Ugnstekt bogblad med potatis; lingonpäron med grädde.

Lördag: Köttosoppa med klimp; stekt färsk sill med korintsås och potatis.

RECEPT.

Hafstunga à la Colbert (f. 6 pers.). 1½—2 kgr. hafstunga, 1½ msk. salt, 1 ägg, ½ kkp. stötta skorpor 3 msk. smör. Maitre d'hotel smör: 170 gr. smör, 1 msk. hackad persilja, 1 tsk. citronsaft, ½ tsk. salt, ½ tsk. hvitpeppar.

par. Till såsen: 1 msk. hackad persilja, 1½ citron, 1 half kkp. buljong.

Beredning: Fisken rensas och sköljes väl. En djup skåra göres från hufvudet till stjärten, och ryggen bet af skårens upp- och nedtill. Fisken saltas därefter, vändes i det uppvispade ägget och de stötta skorpona samt stekes gulbrun i smöret.

Medan fisken stekes, tillredes Maitre d'hotel-smöret, persiljan sköljes och hackas samt blandas därefter väl med smöret, kryddorna och citronsaften.

Då fisken är färdigstek, uttages ryggen, och Maitre d'hotel-smöret inlägges i öppningen. Fisken upplägges på varmt fat. Smöret, hvari den stekt, tillsättes med den hackade persiljan citronsaften och buljongen samt hålles öfver fisken.

Charlotte russe (f. 6 pers.). ½ lit. tjock grädde, 1 vaniljböna, 150 gr. socker, 6 äggulor, 18 gr. gelatin 1 dcl. vatten, glacebröd.

Beredning: Hälften af grädden kokas upp, vaniljbönan lägges, och grädden får stå vid sidan af elden tills den fått god vaniljsmak, sockret och äggulorna tillsätts, och alltsammans vispas öfver elden, tills det börjar sjuda och tjockna.

Grytan aflufes och vispningen fortsättes tills blandningen svalnat, hvarefter det i det ljunna vattnet upplösta gelatinet tillsättes. Då krämen är fullkomligt kall, nedröres resten af grädden, uppvispad till hårdt skum.

En form beklädes med glacebröd, hvilka på innersidan bstrykas tunt med uppvispad äggwhita. Krämen islas och får stelna på is, hvarefter den uppstjälpes.

Mannagrynsflammeri (f. 6 pers.). ½ lit. god mjölk, ½ kkp. mannagryn, 2 msk. socker, ½ kkp. sultana-russin, 2 äggwhitor.

Beredning: Mjölken kokas upp, mannagrynen tillsätts under livligt röring jämte sockret och de rensade samt sköljda sultanarussin. Då detta kokat till en tjock gröt aflufes pannan från

Kongl. Hofleverantör
Winborgs
Ättika FABRIKS. **deures**
Intubi

elden, och de till hårdt skum slagna äggwhitorna nedskåras. Massan upphålles i en vattensköld porslinsform, får kallna och uppstjälpes samt serveras till saftosoppa.

Falsk hare (f. 6 pers.). 2½ hg. oxkött, benfritt 2½ hg. färskt magert fläsk, 50 gr. rökt skinka, ¼ portug.-lök 25 gr. smör, 1 ägg, 1 franskt bröd, 2 kkp. god mjölk, 2 tsk. salt, ½ tsk. hvitpeppar, 3 msk. riven ost, 1 ägg till pensling, 3 msk. stötta skorpor, 1 msk. smör, ½ lit. buljong eller vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, skäres till lika med späcket i tärningar och drifves 3 gånger genom köttkvarn. Löken skalas, finhackas och brynes i 25 gr. smör samt blandas i färsen. Äggen, det i mjölken uppjuvade franska brödet samt kryddorna inarbetas. Är massan för lös, tillsättes litet stötta skorpor.

Färsen formas till en aflång rulle, som tillplattas från sidorna, så att den liknar en harygg. beströses tjockt med riven ost, penslas med ägget och vändes till sist i skorpbrod.

Färsen lägges på en smörbestruken långpanna och insättes i ugn att få en vacker brun färg. Den spådes därefter med den kokande vätskan och öfveröses hvar tionde minut.

Till stekningen åtgår omkring ¾ tim.

Såsen afredes, om så önskas, enligt allmänna regler för såser

Kall kan den med fördel användas på smörgåsbordet.

Hvit sagosoppa (f. 6 pers.). 125 gr. sagogryn, 2 lit. vatten, skalet af ½ citron, ½ kkp. russin, 2 äggulor 4—5 msk. socker, saften af en citron, 1½ dcl. vin.

Beredning: Sagogrynen sköljas, läggas i en kastrull med vattnet och citronskalet och soppan får koka. Russinen sköljas och kokas för sig i en kastrull och tillsätts i soppan, då grynen äro klara. Äggulorna, sockret citronsaften och vinet vispas väl tillsammans i soppskålen, och soppan ihålles under stark vispning. Serveras med skorpor.

Ugnstekt bogblad (f. 6 pers.). 2 kgr. kalfbog 1 half msk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar, 8 medelstora äpplen, 2 msk. smör, ¼ lit. kokande vatten eller buljong.

Beredning. Köttet tvättas med en duk, doppad i hett vatten, hugges i två lika stora delar samt ingnides med salt och hvitpeppar. Äpplena torkas väl, befrias från blomfasen och läggas mellan bogbladen som sammanbindas med den köttiga sidan utåt. Steken lägges i en smörbestruken långpanna och insättes i ugn att brynas, hvarefter den spådes med kokande vatten eller buljong. Till stekningen åtgår omkring 2 tim., hvarefter köttet öfveröses hvar tionde minut. Köttkryn silas, skummas och serveras i särskild sässkal (kan om man så vill, afredas som vanliga steksåser).

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinnoer äger att å denna afdelning erhålla fria läkareråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

TACKSAM. Se svar till Mädchen i n:r 3. Diet eller inre behandling eljes torde i detta fall ej behövas.

FREJA-MAGASINET
C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DRÖTTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

ANNA. Se svar till Lisen B. här nedan.

HELFRED. Obotligt.

ELSE. Se svar till Mädchen i n:r 3. De komma ej af kvicksilfver.

TACKSAM. 1) Sannolikt blodbrist. I alla händelser dock lämpligast ni 2) vänder er till specialist för fruntimmerssjukdomar.

ZOE. Så vidt möjligt sjukgymnastik 21 ÅR. Se svar till Lilla syster i n:r 4.

ALMA N. Då läkare efter undersökning ej kunna med säkerhet afgöra diagnosen, är det naturligtvis omöjligt för oss att blott af er beskrifning yttra oss i saken. »Nerv- eller muskelkramp» är ju i alla händelser icke någon sjukdom, utan blott ett symptom af någon sjukdom (t. ex. epilepsi).

LISEN B. Ni bör vända er till specialist, ty åkomman är högst svårbotlig. — Iglar hjälpa naturligtvis ej alls.

EN 37-ÅRIG FRU. Ni bör söka få ordentlig behandling (har ni ej rådfört er med läkare härom?) för er förstoppning, ty denna är orsak till edra hämmoroider och ej tvärtom, som ni tror.

EN ÖRFAREN. 1) Nej, i regeln icke. 2) Troligen lika mycket.

P. D. STOCKHOLMSKA. Viktigast vore naturligtvis, att ni kunde få samma behandling nu som förra gången. Som tillfälligt lugnande medel kan ni mycket gärna använda brom (2—4 gram om dagen) för en veckas tid eller så åt gången men ej längre tid i sträck.

RADLÖS MODER. Intet annat torde därför kunna göras än planmässigt gjord gödkur.

MARINA. Man brukar använda c:a 40 grader varmt vatten (utan följande afkyllning) på kvällen. Om ni skall begagna tvål, beror helt och hållet på, om huden är abnormt fet, likasom an-

Ljusbad,

Massage & Vattenbehandling, Ansiktsmassage — Manicure. Dr: Metzgers metod. — Elever mottagas. **Fru Emelie Hagelthorn.** Tel. Brunkeb. 784. Biblioteksgatan 12.

Tandläkare TOM von HALL. — 30 Sturegatan 30. — Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12. Allm. Telefon 5848.

Tandläkare John V. Lindh-Hygrell, 17 Karlavägen 17. Allm. tel. 13057. Hörnet af Sturegatan och Karlavägen.

Tandläkare HJALMAR JUNGNER, EMELIE JUNGNER. Hamngatan 26. Hvard. 9—1/2, 10 samt 1—2. Sönd. 11—12. Andra tider efter öfverenskommelse. Allm. 16156.

Tandläkare Sjögquist
Sturegatan 6, Stockholm.

Tandläkare G. W. Widfond Drottningg. 74. Artific. tänder fr. 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754.

Doktor J. Arvedsons Kurs i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymn. (friskgymnastik) i hufvudsak lika med Gymnastiska Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Kursen är 2-årig med början 1 okt. Upplysningar och prospect genom doktor J. Arvedson, Stockholm.

Kronisk Snufva och Svalkatarr

behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af **Professor G. Cederschiöld.**

Bal-siden-robe kr. 9: 60

till högre priser — 14 meter! — porto- och tullfritt tillsänd! Profver omgående; likaså af svart, vitt och kulört »Henneberg-Siden» från 65 öre till kr. 16: 60 pr meter.

G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.), Zürich.

Tag hvilken Stockholmstidning som helst, jämför den med **Svenska Dagbladet** Välj sedan den bästa!

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS

Oblekta, Blekta och Färgade **VÄFNADER**

försäljas i parti från kommissionslagret i Stockholm hos **ADOLF BODELL**

Lars Monténs Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnettvätt användes lämpligast sålunda:
½ kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljunt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader. Finnes hos de flesta specierhandlare samt i mina butiker
N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Sårbehandling.

Till att göra sjuka och inflammerade sår rena och fri-ka är Dr P Håkansson's Salubrin det pålitligaste medel icke endast vid liggsår, brännsår m. fl. sårnader, utan äfven vid många fall af **lupus och tuberkelsår** har vid salubrinbehandling åstadkommit botande. Ehuru med hvarje flaska Salubrin åtföljer beskrifning om Salubrins utspädning och användning, bör man tydligen, allra mest vid svårare fall, icke underlåta att af läkare förskaffa sig speciella föreskrifter. Allmänheten varnas mot efterrapningar af fabrikatet. Salubrin tillbandahålles i parfym-, speci- och färg-fäfer. Partilager hos Geijer & Co, Stockholm.

H. Ihlström

Färg- & Kemikalieaffär 1 Uplandsgatan 1. För Glödrättning: Apparater, Färger, Fernissor, Betsor, Träsaker.

Putsmedel alla slag Sämskinn, Toilett-, Vagns-, Ädrings- & Tafvel-Svamp. Äkta Franska parfym till påfyllning. Telefoner: Riks- 5951. Allm. 506.

BJÖRSTEDTSCKA Skrif-, Språk- & Handels-Institutet, Smålandsg. 31 B. Stockholm, A. T. 12 058. Anmälan dagl. Begär prospect.

Juvel- o. Guldarbeten såväl enklare som dyrbarare hos **Juvelerare K. G. MARKSTRÖM,** Hamngatan 5, Stockholm.

Turkiska Divaner

klädda, från 45 till 92 kr. **Chäslonger från 20 kr.** Resärmadrasser fr. 15 kr. Alla slags sängkläder och stoppade möbler från de enklaste till de finaste. **Fraktfritt öfver hela landet från C. R. Danielssons Verkstäder, Liljeholmen.** Rikstel. 4439. Allm. Tel. Liljeholmen 49. Begär illustrerad prisurant!

Joh. Lundström

Carré & Co. Varumärke. **Carré** Varumärke. **Carré-Briketter**

för Kokspisar, Kakelugnar, Strykugnar m. m. Rikst. **Kontor:** A. Tel. 4 27 Skeppsbron 22. 22 88 22 20 Strandvägen 5. 60 19 20 12 Parmätaregatan 1. 61 98

För bouppsättningen! — Virserums ekmöbler — Oscar Edv. Ekelunds Snickerifabriks Aktiefbolag i Virserum försälja från nederlag Stockholm sina tillverkningar af alla slags Ekmöbler, såsom: **Salsmöbler, Herrningsmöbler, Kontorsmöbler, Fantasimöbler** m. m. Beställningar efter ritning och skizz utföras. Egen arkitekt i Stockholm. Priskuranter och fotografier sändas på begäran. Utställnings- och försäljningslokal: **22 Birger Jarlsatan 22.** Rikstelefon 5720. Allm. telefon 15500

Höres öfver hela Sverige, att korta varor, Visitkort, Stämplat, Sigill m. m. köpas fördelaktigast hos

JOHN FRÖBERG, Finspong.
Illustr. priskurant gratis, ej franko.

gorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 50. I ert ärade Blads Lördagsnummer 47, 24 November, står i Afdelningen för »Svar» n:r 954 — undertecknet »Tacksam» — Middel mot generande Härväskt af fru F. Wendrich Nyham, 37 Kjöbenhavn. Undertecknade har erhållit en Stang »Pate Epilatoire», men den utlådade Brugsanvisning fulgte icke med, og har heller ikke været muligt at erholde gjennem fornyet Spørgsmål. Hvad gjøre?

V. S.
N:r 51. Hur många visitkort böra sändas som lyckönskan, då man blott är personligen bekant med en af de förfölvade?

Dumbom.
N:r 52. Med hvad färger, akvarell gouache eller olja skall man måla på skinn och siden? Behöfs det någon preparering förut och fernissning efteråt på det målade? Har tänkt att måla på en fotografiportfölj. Hur och af hvad kan man själf göra sig en dylik? Hvar köper man skinn?

X.
N:r 53. Huru skall man få ett poem, som lär vara författadt af en numera afliden sjöofficer vid namn Stackelberg och där slutorden i hvarje vers äro: »mammans förklädsband». Jag har ofta hört dessa verser sjungas af Sven Schölander, men aldrig lyckats få fullständigt reda på texten till sången.

Christiane.
N:r 54. Hvem bör presenteras först, då det är fråga om personer af olika rang eller kön?

Dumbom.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinna uppmanas att till insändra nyttja i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifes alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinna, som under årets lopp tillfyllstgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. För den skull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 901.
»Ute i världens vimmel,
Långt från mitt hem i Parma,
Är efter år —
Går jag och går

Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
f. d. Joh. Aug. Lindell & Söner.
Kongl. Hofleverantör.

Möbler i alla moderna stilsorter.
Möbler i renässans, roccoco,
Louis XVI och empire.

Skicklig möbelarkitekt. Måttliga priser.
Vid inrättande af nytt hem eller ombildande af gammalt inredda alltid ritningar och kostnadsförslag från

Aktiebolaget Lindells Möbelfabrik,
NORRÖPPING.

Med mina bilder arma;
Dock till Italias himmel
Trår jag från kalla zoner,
Hoppas en gång
Höra dess sång,
Jubla i kända toner.

Ah! Caro Signore!
Köp Garibaldi, Kung Carlo, Tegnér
O un cavallo.

Un papa gallo
Ah, mille grazie! Köp lite mer!

Finnes uti »Sånger för en sångstämme med pianoforteakompagnement» af Gunnar Wennerberg, 6-te häftet, Sthlm. Abr. Hirsch, St. Nygatan 12, Christiania. C. Warmuth, Helsingfors, L. Beumermann Köpenhamn C. C. Lose, pris 2 kr.

N:r 983. Adresskort af »Rättans bröllop» fås, om adress och porto insändas till Iduns redaktion.

N:r 986. Insänd adress och porto till Iduns redaktion.

N:r 1027. Jag har fått 2 brickor af 40 och 30 cm:s längd utmärkt väl lackerade hos Lackerare Bergström, Beridarbansgatan 21, för tillsammans 6 kr.

N:r 1071. Vinterlekar: all slags idrott såsom källbäckssäkring, snöbollskastning, skid- och skridskoåkning m. m., höstlekar: fotbollspel eller engelska fångelset, kurra-gömma, fånga fisk m. fl.

N:r 1079. Går nog inte bort utan operation. Detta torde ni för öfrigt bäst få reda på af någon läkare. Rådfråga en sådan, helst kirurg.

N:r 1080. Genom att prenumerera på Barngarderoben kan ni säkert få det öns

skade mönstret till nattdräkten, när denna tidning innehåller illustrationer öfver allt, som hör till barnens dräkt, från de spädate åren till vuxen ålder. Tidningen ersätter mångfaldt den ringa prenumerationsafgiften af 3 kronor per år, genom den nytta dess praktiska råd bereda prenumeranterna.

N:r 1091. »Teosofernas religion», eller — såsom man vanligen fattar den — den af madame H. P. Blavatsky grundade teosofiska lärobyggnaden, skiljer sig från den kristna religionen först och främst därtill, att den förra icke är någon religion alls och icke ens gör anspråk på att vara det. Att med några ord definiera teosofien, är icke så lätt. Man skulle möjligen kunna kalla teosofien: vetenskapen om de occulta krafterna och den härpå grundade lifsupfattningen. Detta från teosofisk ståndpunkt. Eljes är det nog ulla bestäldt med teosofiens vetenskaplighet. De teosofiska lärosatserna äro nämligen intet annat än hypoteser, hvilkas giltighet aldrig blifvit vetenskapligt ådagalagd. För teosoferna själfva kunna de emellertid numera till stor del betraktas som trosdogmer. Följande punkter i den teosofiska dogmatiken torde vara af intresse. Teosoferna tro icke på någon Gud, utan hylla en rent panteistisk åskådning. Bönen har för dem följaktligen ingen mening. Vidare är Kristus för teosoferna ingenting annat än en »Mahatma» (ordagrant översatt: stor själ) d. v. s. människa, som i andlig utveckling hunnit betydligt framom sin samtid och blifvit satt till mänsklighetens lärare och ledare, men att Kristus i öfrigt haft någon mission att fylla, bestredes af teosoferna. Kristi lära fattas af teosoferna rationalistiskt, och söka de däri stöd för uppsatsen om själens förut- och efterlivvaro, så att hvarje varlelse först efter att hafva genomgått ett oändligt antal materiella, gradvis uppstigande lifsformer skulle komma att ingå i Nirvana, allt lefvandes slutmål, där jaget uppgår i den stora världssjälens, ungefar på samma sätt som droppen i hafvet. Kristus är emellertid icke den enda mahatma, som af teosoferna erkännes. Både före och efter honom hafva funnits mahatmaner af samma betydelse. Madame Blavatsky påstod sig hafva direkt förbindelse med flere dylika öfvermänskliga och sökte göra troligt, att hon hämtade sina läror från dem. Ingen människa i vår tid har dock bevisligen sett eller samtalat med någon mahatma. Såväl öfver dem som öfver deras läror hvilat ett hemlighetsfullt mörker.

N:r 1091. »Teosofernas religion», eller — såsom man vanligen fattar den — den af madame H. P. Blavatsky grundade teosofiska lärobyggnaden, skiljer sig från den kristna religionen först och främst därtill, att den förra icke är någon religion alls och icke ens gör anspråk på att vara det. Att med några ord definiera teosofien, är icke så lätt. Man skulle möjligen kunna kalla teosofien: vetenskapen om de occulta krafterna och den härpå grundade lifsupfattningen. Detta från teosofisk ståndpunkt. Eljes är det nog ulla bestäldt med teosofiens vetenskaplighet. De teosofiska lärosatserna äro nämligen intet annat än hypoteser, hvilkas giltighet aldrig blifvit vetenskapligt ådagalagd. För teosoferna själfva kunna de emellertid numera till stor del betraktas som trosdogmer. Följande punkter i den teosofiska dogmatiken torde vara af intresse. Teosoferna tro icke på någon Gud, utan hylla en rent panteistisk åskådning. Bönen har för dem följaktligen ingen mening. Vidare är Kristus för teosoferna ingenting annat än en »Mahatma» (ordagrant översatt: stor själ) d. v. s. människa, som i andlig utveckling hunnit betydligt framom sin samtid och blifvit satt till mänsklighetens lärare och ledare, men att Kristus i öfrigt haft någon mission att fylla, bestredes af teosoferna. Kristi lära fattas af teosoferna rationalistiskt, och söka de däri stöd för uppsatsen om själens förut- och efterlivvaro, så att hvarje varlelse först efter att hafva genomgått ett oändligt antal materiella, gradvis uppstigande lifsformer skulle komma att ingå i Nirvana, allt lefvandes slutmål, där jaget uppgår i den stora världssjälens, ungefar på samma sätt som droppen i hafvet. Kristus är emellertid icke den enda mahatma, som af teosoferna erkännes. Både före och efter honom hafva funnits mahatmaner af samma betydelse. Madame Blavatsky påstod sig hafva direkt förbindelse med flere dylika öfvermänskliga och sökte göra troligt, att hon hämtade sina läror från dem. Ingen människa i vår tid har dock bevisligen sett eller samtalat med någon mahatma. Såväl öfver dem som öfver deras läror hvilat ett hemlighetsfullt mörker.

Af det sagda framgår således, att kristendomen och den moderna teosofien

Pälsverk

alla slag såsom pälsar, muffar, kragar, boor, mattor, fällar m. m. färgas, tvättas af

ÖRGRYTE

Kemiska Tvätt- & Färgeri-Aktiebolag, GÖTEBORG.
Obs.! Enda pälsfärgeri i Sverige.

äro två grundväsentligt skilda lifsåskådningar.

Alexis T.
N:r 1094. Två af de större Upsala-högarna lära blifvit undersökta under åren 1846—47 och 1874, hvarvid de befunnos härröra från omkr. år 500 e. Kristus. Kan ej upplysas om, hvem som gjorde gräfningarna, men sannolikt var det någon utsänd från Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.

T. U. H.

LÄKAREN. NOVELL AF GERHARD VON AMYNTHOR.

FORTS FRÅN NÄST FÖREG. N.R.

A. han kände till dessa ursäcker, som man lättvindigt ger sig själf under liknande omständigheter, men själf var han hvarken låtsinnig eller tanklös; han tog lifvet allvarligt och tungt, och han kunde ej kringgå ett faktum med själfbedräglig inbillning. Statskassan var enligt hans begrepp en varelse af kött och blod eller åtminstone en mänsklig tillhörighet, samhällets egendom. Om det redan måste betraktas som orätt att bedraga någon på en pfnings värde, hur mycket öfartare var det då ej att bestjäla alla sina medborgare på en pensionssumma. Ja, bestjåla; han kunde icke finna något mildare uttryck! Att han icke begärt pengarna för sig själf

FAMILJEMEDDELANDEN.
FÖRLOFVADE.
ERNST HÖGMAN
och
FRIDA BJÖRKMAN.
Stockholm den 27 januari 1901.

Fräkenpomada
är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fräknar, lefverfläckar och solbränna samt göra den fulaste hy vit och vacker.
Ofelbar verkan garanteras.
Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar.
Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.
Pris 3 kr. pr burk. Expedieras emot postförskott eller efterkräf.
Tekniska General-Depöten,
Stockholm,
17 Grefsgatan 17.

PUTS-EXTRAKT TRIUMF
Bästa putsmedel för alla metaller
GUNNAR E. BOLLING STOCKHOLM

»Triumf» Putsextract
öfverprövas af hvarje husmoder.
Ett försök föranleder ständigt bruk.
Efterfråga hos närmaste specialer eller färghandlare.

Kontinentrouten TRELLEBORG—SASSNITZ
2 turer dagligen i hvardera riktningen.
Vidare meddela: Stockholms Resebureau, Stockholm; Göteborgs Resebureau, Göteborg och Kontinentkontoret Trelleborg.

CRÈME SIMON
pour les soins de la PEAU.
SAVON + POUDRE SIMON
à la PARFUMS
Crème Simon + Violette - Éliotropes
J. SIMON, 13, rue Grange batelière, PARIS

Skånes Enskilda Bank
uthyr i sitt brand- och dyrkfrä
Förvaringshvalf
fack mot årlig hyra af 20, 25, 35, 75 kronor, beroende på storleken.

Kungl. Hofboktryckeriet
Iduns Tryckeri Aktiebolag
BOKTRYCKERI, LITHOGRAFISK och
KEMIGRAFISK ANSTALT
Utför allt slags tryck för såväl affärsmän som privatpersoner.
Ferm expedition. Förstklassigt arbete. Moderata priser.

Engelska Damhattar
Stort urval.
Prima kvalitet.
Pris Kr. 8.—
John Sörman
4 Regeringsgatan
STOCKHOLM.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad **Anthracit**,
bästa bränsle för illuminationskaminer och värmenecessärer.
Allm. tel. 2288. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 6019. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 2026.
Allm. tel. 6198. Filial: 1 Farmmätaregatan 1. Rikstelefon 2012.

Prenumerera på
KAMRATEN
Illustrerad tidning för Sveriges ungdom.
STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS
BRAND- och DYRKFRÄ
FÖRVARINGSVALF
(Öppna alla söckendagar kl. 1/2 10—4)
Innehållande c:a 1,650 st. skåpfack. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gåfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar.
(S. T. A. 82410)

Ledig annonsplats!

utan för en fattig änka, gjorde ingen skillnad i själva afsikten. Han var ingen jesuit, som kallade en Chrispinus helig därför, att han använde det läder han stal för att sy skor åt fattigt folk.

»Tjugufem minuter öfver elfva. Vänt-rummet är alldeles fullt.»
»Tag hit listan!»
Betjanten drog sig tillbaka. Strax där-på kom han igen och vågade sig denna gång öfver tröskeln. Han lämnade sin husbonde anteckningsboken.

Stomatol-Tvål

beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i handelen förekommade tvålsort för hudens rationella vård.

svept in den i en näsduk. Så där ja, det är utmärkt! Nu skall jag be er gapa så mycket ni kan och så utstötter ni ett ae-ljud, så pass tydligt ni förmår.»
Med nästan otrolig snabbhet riktade den vane läkaren reflexionspegeln, hvilken uppfångade ljusapparatus skarpa stråle, mot patientens munöppning, så att ett klart sken föll öfver svalget, därefter höll han struphufvudsspegeln ett ögonblick öfver lampcylindern och förde nu det uppvärmda instrumentet med fast och säker hand in i munhålan.»

ansikte, så uteslutande var han upptagen af diagnosen och sade uppmun-trande:
»Ni har ett fullkomligt normalt strup-hufvud, men det har bildat sig en fibrös svulst på vänstra stämbandet och det är orsaken till er heshet. Den kan opereras bort på det allra enklaste och smärtlösa sätt i världen.»

Ledig annonsplats!

LOGOGRYF.

Jag är ett litet styf barn bara
Uti en talrik syskonskara,
Där ingen rättvist med mig delat,
Och det oaktadt jag ej felat.

TIDSFÖRDRIF

REBUS.

TORDIS UGGLA.

CHARAD.

Om man ifrån mitt första drar
En konsonant, så står där kvar
En ljuvlig bild af frid och grönska.

A. SUNDBERG,

Birger Jarlsgatan 11, 1 tr., Stockholm.

Robes et Manteaux.

Bal-, soupé- och promenaddräkter förfärdigas efter senaste parisermoder. Lång och grundlig praktik i Paris. Allm. tel. 5295.

Om

Jane Gernandt-Claines nya bok

Pampan

Berättelse från Syd-Amerika

Pris kr. 2: 25

Konstnärligt omslag af Nils Kreuger

skrifver Georg Nordensvan i Dagens Nyheter:

Finhet och känsla finns här, det är icke fråga om annat. Känslan tar sig särskildt varma uttryck i den längtan till det aflägsna hemlandet med allt hvad där finns att älska, som lyser fram öfverallt i denna skisserande analys af en människosjäl, som kommit vilse i en främmande, kall och tom värld.

C. & E. Gernandts Förlags-Aktiebolag.

Mödrar

och Ammor.

Lite hvar har ni med säkerhet bittert fått erfara besvärigheterna med hudlöshet hos späda barn. Läkarehjäl är i dylika fall oftast till ingen nytta. Underteknad är härmed i tillfälle erbjuda eder ett pulver benämndt »BABY», som absolut helar all hudlöshet.

Generalagent för Sverige J. P. HÄRD, Östersund.

INTYG.

Undertecknad, som varit i tillfälle använda »Baby» mot hudlöshet hos späda barn, får härmed lämna det intyg att detta är det förmånligaste af alla mediciner och preparat jag använt och att jag med detta medel alltid uppnått önskad resultat.

Östersund den 3 januari 1901. KARIN HOLMBERG, Barnmorska.

UNG FLICKA önskar resällskap med familj eller ensamt fruntimmer till Lausanne, Schweiz, eller för någon del af vägen. Afresa snarast möjligt. Svar till »A. L.», Jakobslund, Gullberg.

HUSHÅLLSSKOLA på land.. i vacker tr., önskar bättre fl. få lära allt hvad till ett väl ordnat hush. hörer. Svar med pris pr män. till »307», Lund p. r. inom åtta dagar.

RESSÄLLSKAP till Rivieran, Mentone eller Nizza för ett par månaders vistelse därstädes, sökes af en bildad dam, som fört vistats där en 6 à 7 veckor. Helst önskas sällskap med en familj eller i brist därpå en (äldre) dam, som är kunnig i franska språket. Resan anträdes i mars och öfriga upplysningar meddelas genom korrespondens med »Resällskap», Borås p. r.

LEDIGA PLATSER.

SOM SÄLLSKAP åt ung fru, då mannen är mycket på resor, önskas en ung eller medelålders bildad dam af god familj, helst med sängroset och musikalsk. Vidkommande bör vara af glad och treligt temperament samt med ordningssinne och god karaktär. Då något arbete ej fordras, betalas ingen lön utan blott fritt vliv, hvar för vidkommande ej bör vara för mycket ekonomiskt beroende. Svar med noggranna uppgifter till Dagens Nyheter kontor märkt »M. B.»

KUNNIG HUSHÅLLERSKA får till vären sin plats hos ungherre. Norra Ackorderingsbyrå, Mäster-Samuelsgatan 62, Stockholm.

EN SNÄLL och pålitlig kokerska får till vårens plats vid större bruk i södra Norrland. Betyg och fotografi insändas under adress »Godt bemötande», Iduns exp., Stockholm. (160)

Sjuksköterska

för epidemiskvården erhåller nu plats. Ansökningar, åtföljda af intyg om kompetens, insändas före den 16 nästkommande februari till provinsialläkaren i Slite. Lönen utgår med 600 kr. årligen. Slite den 19 januari 1901. (G. 10480) K. TOLLIN.

Af en händelse

är plats ledig för en duglig kokerska samt en kammarjungfru den 1 februari samt ytterligare den 24 april för en kammarjungfru, kunnig i uppässning och finare göromål. Hög lön betalas. AUGUSTA JENSEN, Karlstad.

LÄRARINNON, värdinnor, sällskapsdammer, hushållsbiträden, barnfröknar erhaltar genom Stockholms Nya Förmedlingsbyrå, Kammaregatan 48.

EN ENKEL, god, musikalsk flicka, kunnig i bokföring, får genast plats hos ensamt och i mindre stad. Svar till »H. A.», Bröttjemark. (157)

VÄRDARINNA för två små friska barn önskas i ett godt hem, beläget i naturskön trakt på landet. Den sökande måste vara ytterst pålitlig och barnkär samt kunna förete goda rekommendationer. Inga gröfre sysslor. Svar till »Smättingar», Iduns exp. (82)

Anspråkslös undervis-

ningsvan lärarinna, erhåller genast plats i enkelt hem på landet. Svar till »Lärarinna», Nya Värml. Tidns kontor, Karlstad.

FÖR EN BÄTTRE FLICKA, ej under 25 år, finnes plats som barnfröken i Göteborg. Den sökande bör vara snäll, barnkär och huslig samt något kunnig i sömnad. Skall sköta om och handla 5 flickor och 1 gosse, ålder 15-5 år. God lön utlovas och de allra bästa rekommendationer fordras. Svar till »K. A.», Göteborg p. r.

EN UNG, frisk flicka, med god uppfostran, barnkär, pålitlig och van vid enkla förhållanden, erhåller plats hos familj i Stockholm för att efterse och vara behjälplig med 3 barns vårdande samt för öfrigt deltaga i förefallande göromål i hemmet. Barnens ålder resp. 8, 5 1/2 och 3 1/2 år, två flickor och en gosse. Lön 50 kronor i kvartalet. Svar jämte fotografi och nödiga upplysningar torde sändas under märket »Trion» till Iduns exp.

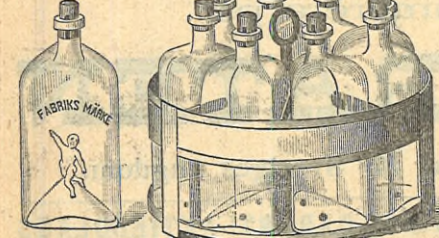
Ledighet.

Sköterskebefattningen vid härvarande sjukstuga sökes hos undertecknad styrelse före den 20 nästkommande februari. Befattningen, med hvilken är förenad skyldigheten att förestå hushållet vid sjukstugan, aflönas med 300 kronor samt fri kost och bostad. Tjänstepiga finnes anställd. Nordmaling i Västerbottens län den 18 januari 1900.

Styrelsen för Nordmalings sjukstuga.

Sjuksköterskeplats.

Vid Bomhus anställes fr. o. m. den 1 nästkommande mars för Korsnäs Bolagsräkning en sjuksköterska, med sysselsättning tillsvarende endast inom hemmen, framdeles även af sjukstuga. Lönevillkoren äro 800 kronor jämte fri bostad och vedbrand. Sökanden, som helst bör vara öfver 25 år, må till ansökningen föga intyg, dels öfver genomgången sjuksköterskekurs (å Sabbatsberg, vid Röda Korset e. d.), dels öfver föregående praktik. Ansökningar, ställda till Korsnäs Sägverks Aktiebolag och adresserade till Doktor E. Danielsson, Gefle, skola vara inlämnade före den 10 februari 1901. Gefle den 10 jan. 1901. Korsnäs Sägverks Aktiebolag.

Med anledning af »Clematis» vår defulla uppsats i Idun för d. 10 febr. »Om farorna vid barns uppfostrande med komjölk», få vi härmed som fullt jämförlig med alla förekom. utländska apparater framhålla:
BABY SVENSK DIFLASKAPPARAT rekommenderad af professor Medin. Apparaten kostar komplett med 8 flaskor och kokkärl kr 6: - Dito utan kokkärl kr 5: - Med hvarje apparat följer »Kortfat

tade regler för späda barns uppfostrande med komjölk» af professor O. Medin. Apparaten, som redan vunnit särdeles stor spridning äfven i grannländerna, är, ut om af professor Medin och dr Carl Flensburg i Idun för den 2 mars 1892, förordad af e. o. professor W. Pipping i Helsingfors och dr Chr. Dederlein i Kristiania m. fl. Säljes i parti hos herr Q. Abramson & Co., Stockholm och i minut hos herr Alb. Stille. Ch. O. Werner, Josephsson & Agren, Sandbergs bosättningsmagasin, Kuntze & Co. Numa Peterson, Åkerholmiska bosättningsmagasinet samt alla apotek i Stockholm. I Göteborg i Ch. O. Werners filial. Dessutom å de flesta apotek i riket.

Th. Em. Brunnström Södra Sveriges största Broderimagasin. Skriftliga rekvisitioner utföras ytterst omsorgsfullt. LUND.

Sparkasseräkning
5 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
8 Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottninggatan 102

A. Wilh. Lindbergs
Pianoetablissemang.
Stockholms äldsta piano-
affär, etablerad år 1856.
26 Regeringsgatan, Sthlm
Allm. telef. 5988. Telegrafadr. Piano, Sthlm.
Lager af flyglar, pianon och orglar från
in- och utlandets förnämsta fabriker.

Författare och översättare!

En person, som är b-tänkt börja förlags-
verksamhet, frågar härmed, huruvida för-
lagsrätt finnes att öfvertaga för någon bok-
ämplig att genom större upplaga spridas
bland allmänheten. Svar till »A. Ivar», Sv.
Telegramb. Annonsafd., Stockholm.

Barnängens

Eau d'Ambre Rosée
och
Extrait d'Ambre Rosé
samt
Savon de Barnängen.

Nya, fashionabla, med utsökt
angenäm och varaktig parfym
samt synnerligen smakfull ut-
styrel.

Inga Bröstkarameller
hafva hittills vunnit så stort och all-
mänt erkännande som
MUNKENS
Begär därför alltid
MUNKENS
Bröstkarameller.
Parilager hos Hammarsten & Co.,
Stockholm.
Allm. t. 21 87. Rikst. 12 20.

Damer!
God biförtjänst kunna damer med refe-
rensor erhålla, om de vilja åtaga sig agen-
tur för utmärkta thesorter. Hög provision.
Svar märkt »Officersfru 1901», Norrköping
p. r. (94)

Medicinska Bröstkaramellen
»HOSTA ICKE»
är enligt läkares omdöme den mest välgö-
rande, som hittills förts i handeln.
Ende tillverkare **C. A. Jansson,**
Mariagatan 16.
Försäljningsbodar:
Ragvaldstrappor. Högbergsgatan 27 B
Malmstorgsgatan 6. Regeringsgatan 83.

Man får aldrig väl

af oblandadt kaffe, som all-
deles förstör Eder, hvarför
man alltid bör blanda det
med **Stockholms Kaffe-Ak-**
tiebolags berömda **Intubi-**
kaffe, som gör kaffet godt
hälsosamt, välsmakande, yt-
terst drygt och billigt samt för-
hindrar kaffeförgiftning.
Paketet å 25 och 10 öre i
alla Speceri- och diverseaffärer.
OBS. att firmans namn, **Stock-**
holms Kaffe-Aktiebolag, är
tryckt å alla paket, ty endast
dessa äro verkligt äkta.

En sedan 9 år ihållande, ständigt
tilltagande svar blekset botades på 4
veckor genom tillförandet af nytt friskt
blod, medelst intagna Capsuloids, or-
dinerade af en läkare i Köpenhamn.

Köpenhamn 7 Nov. 1900.
Till Capsuloid Comp.
Sedan jag allt ifrån mitt 20:de till 31:sta
år lidit af en jämnt framskridande anæmi,
som till slut i hög grad gjorde hvarje arbete
för mig besvärande, började jag den 10 okt. en
kur med Edra Capuloids, 2 kapslar 3 gån-
ger dagligen före måltiderna, med det resul-
tat, att jag nu efter 4 veckors förlopp, anser
mig i hvarje hänseende såsom botad; och
tillägger att jag undergått denna kur utan
något som helst obehag.

Eder förbundne
SOPHUS DIEMAR, korrespondent.
Skindergade 32.

Hårborttagaren.

Befriar genast
från misspry-
dande hår el-
ler skägg.
Pris Kr. 2. 50
+ porto pr
ask. Expedi-
eras emot
Före postförskott. Efter
begagnandet. begagnandet.
Tekniska General-Depöten,
Stockholm, Grefgatan 17.

Reseagenter.

Ett mindre antal energiska, driftiga och
ordentliga agenter, som äro vana att besöka
privata personer, såväl i städerna som på
landsbygden, få genast anställning mot hög
provision hos första klassens manufaktur-
firma.
OBS! Då provisionen är hög och prof-
kollektionen mycket rikhaltig, kan med lätt-
het förtjänas minst 30 kr. om dagen.
Svar till »Garanti 30 kr. om dagen», Sv.
Telegrambyråns Annonsafd., Stockholm.

Nyaste & finaste
Parfym
för nästuden
Perles d'or
Wilhelm Rieger,
Frankfurt
a/M

Finnes i alla finare
parfymaffärer.

Högstedt & Co

32 Regeringsgatan 32
— Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- &
Bourgogne-viner
Billiga priser.

Barngarderoben,

denna alla mödrars ovärderliga
skatt och hjälpreda, utgifves äf-
ven under detta år från Iduns för-
lag, Stockholm, efter samma be-
pröfvade plan som hittills. Med
sitt en gång i månaden utkomman-
de 8-sidiga nummer, innehållande
bortåt ett hundratal illustrationer
öfver allt, som hör till våra
barns dräkt, från de spädate åren
till vuxen ålder, och åtföljdt af en
stor dubbelsidig mönsterbilaga,
ersätter tidningen mångfaldt den
ringa prenumerationsafgiften af 3
kronor pr år genom den nytta och
den besparing, som dess praktiska
vinkar och råd bereda hvarje hem.
Prenumerera oförtöfvadt å
närmaste postanstalt!

Finfin agentur.

Första klassens agenter antagas i och för
försäljning af herr- och damtyger. Svar
jämf. betyg eller referenser torde sändas
under adress »Verklig framtidsplats», Dala-
gatan 50, 3 tr. (G. 104751)

Klädningsömmerska,
ordentlig och pålitlig, önskar arbete i fa-
miljer. Svar till Vasa 1322.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Margarin-Aktiebolaget Zenith's

Gräddmargarin
märket **»Zenith»**
kan serveras på det finaste bord.

I likhet med föregående år utförsäljas
Hvita broderade Remsor
(å madapolam extra prima kvalitéer)
med extra rabatt å hvarje stycke.
I. F. HOLTZ'
H. M. Drottningens Hofleverantör,
5 Brunkebergstorg 5, 35 Stora Nygatan 35
och 8 Sturegatan 8, Stockholm.
OBS! Order från landsorten exp. omg. Proofer sändas på begäran.

Kontant 540,000 Kronor

fördelade i **8,223** vinster på
50,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100,
50 och 20 Kronor.

utlottas den 1 Maj 1901. Pris för lottsedel **10 Kr.**, till landsorten
mot **insänd livvid vid hvarje rekvisition åtföljd af 40 öre**
(till rek. porto och dragningslista). Hela behållningen tillfaller Nordi-
ska Museets Byggnadsfond.

Nordiska Museets Lotteri,
Fredsgatan 32, Stockholm.

Canfield Armlappar.
Utan sömmar. Utan lukt.
Vattentäta.
Öfverträffadt skyddsmedel för hvarje
klädning
Canfield Rubber Co.,
Hamburg, Grosse Bleichen 16,
Endast äkta med vårt skyddsmärke
»Canfield»
Garantibevis medföljer hvarje armlapp.

»Allenburys» Food.

Ko-mjölken, som skulle vara det bästa ersättningsmedlet för modersmjölken, blir
olämplig därigenom, att den innehåller för mycket ostämne, hvilket är svårsmält och
förorsakar uppkastningar. Hvarje moder vet, att barnet får uppkastningar af ko-mjolk
ävensom af Food, som skall tillredas med ko-mjolk. Därför har »Allenburys» Food den
stora fördelen, att det endast behöfver tillsättas med vatten; hvarigenom Foodet bibehåller
sina goda och lättsmälta egenskaper. Rådfråga Edra läkare angående denna sak.
»Allenburys» Food säljes på apoteken samt i hvarje välsorterad speceri- och deli-
katessaffär i riket. Prof sändes gratis och franko från
A. W. HELAND, Norrköping, och ADOLF AHLGREN, Gefle.
(Generalagenter.)
Nederlag för Stockholm hos herrar Peterson & Malm Rikst. 3274. Allm. tel. 1187.

Guldmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.

Oöfverträffad till frambringande af en vacker hud.
KALODERMA
• KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •
F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.
Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfumeri- o. Frisér-Affärer.

Göteborgs
Kex
anbefalles

Att hyra.

På grund af flyttning från
Stockholm blir en särdeles
trefflig våning om 4 stora rum,
jungfrukammare och kök, bad-
rum och fri värme samt syn-
nerligen stor balkong, ledig till
1 april i huset N:r 20 Schéele-
gatan, 4 tr. Pris 1100 kronor.
Fri utsikt öfver större träd-
gård. Visas alla dagar mel-
lan kl. 1 och 3 eller annan
tid efter tillsägelse Allm. Tel.
Kungsh. 216. Uppllysningar läm-
nas äfven i bref om svar sän-
das till »Hemtrefnad», Iduns
exp., Stockholm. (144)

Sydsvenska
Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, 24 Fredsgatan 24.
Afdelningskontor Götg. 31.
(Fonder kr. 4,340,000)
Deposition 5 1/2 %
Kapitalräkning 5 1/2 %
Sparkasseräkning 5 %
Upp- & Afskrifning 3 %

Göteborgs
Enskilda Bank
Brunkebergstorg 10 (Hotell Kung Karl)
Sparkasseränta 5 proc.

Hernösands
Enskilda Bank,
8 Hamngatan 8.
Depositionsränta 5 proc.
Sparkasseränta 5 proc.
Upp- & Afskrifningsränta ... 3 proc.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Depositionsräkning
Räntegodtgörelse 5 1/2 proc.

Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank
Hufvudkontor: **REGERINGSG. 1**
Afdelningskontor: **HÖTORGET 8.**

Inteckningsbolaget.
Högsta depositionsränta 5 %
Kapitalräkningsränta 5 %
Sparkasseränta (vid afdelnings-
kontoret) 5 %

Föreningsbanken.
Hufvudkont.: **Storkyrkobrinken 5,**
Expeditionstid 1/2 10—1/4.
Afdelningskontor: **Storgatan 1.**
Expeditionstid 1/2 10—3 och 5—7.
Högsta depositionsränta 5 1/2 %.
Sparkasseränta 5 % + andel i vin-
sten på sätt i sparkasseboken angifves.
Sparkasseräkningshafvares andel i
1899 års vinst = 4,000 kr.